

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

הראל פנסיה

הראל פנסיה כללית

קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

2.....	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	.1
3.....	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	.2
4.....	מידע מרוכז אודות קופות הגמל	.3
11.....	הוראות דין	.4
18.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	.5
22.....	אירועים בסביבה העסקית של החברה	.6
23.....	אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה	.7
24.....	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	.8
24.....	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	.9
24.....	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	.10

דוח דירקטוריון

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2015 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 במרס 2016 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

הדוח על המצב הכספי של החברה ליום 30 ביוני 2016 הסתכם לכ- 323,022 אלפי ש"ח, לעומת כ- 298,849 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015, גידול של כ- 8%. הגידול נובע מעליית שווי נכס הוצאות רכישה נדחות, גידול במסים לקבל, וגידול במזומנים ובחייבים ויתרות חובה.

ההון ליום 30 ביוני 2016 הסתכם ב- 282,260 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 247,783 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015, גידול של כ- 14%. הגידול בהון נובע ממיזוג הון מנוף ניהול לתוך החברה בסך של 25,350 אלפי ש"ח, מרווח לתקופה בסך של 9,068 אלפי ש"ח ומגידול בקרן הון בסך של כ- 59 אלפי ש"ח.

נכון ליום 30 ביוני 2016, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"). ראה בנוסף באור 5 בדבר הון עצמי ודרישות הון, בדוח הכספי של החברה.

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול ב- 128,271 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 114,219 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%, הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בנכסים הממוצעים ובדמי גמולים, בתקופת הדוח לעומת אשתקד, אשר נבע גם כתוצאה ממיזוג קרן מנוף, ומקוּזז בחלקו מקיטון בשיעור דמי הניהול הממוצעים נטו.

הוצאות השיווק והוצאות הנהלה וכלליות עלו בשיעור של כ- 29% לעומת תקופה מקבילה אשתקד. הגידול נבע ברובו כתוצאה מעדכון הסכם קבלת שירותי ניהול ותפעול מהראל ביטוח (ראה סעיף 7.3 להלן).

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר הכנסות החברה נובעות מדמי ניהול מקרן הפנסיה המקיפה.

ביום 1 בינואר 2016 מוזגה חברת מנוף ניהול לתוך החברה, ומוזגה קרן הפנסיה שבניהולה לתוך קרן הפנסיה המקיפה אשר בניהול החברה. לפרטים נוספים ראה סעיף 7.1 להלן.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

2.1. להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה עבור קרנות הפנסיה וקופת הגמל נכון ליום 30 ביוני 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר 2015 ועיקרי התנועות בהן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	*2015	2016	
28,297,357	28,297,357	33,264,125	נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
-	-	2,936,176	קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה
5,002,303	2,340,967	3,001,288	תקבולים מדמי גמולים
(101,731)	(47,235)	(69,787)	תשלומי פנסיה
(631,748)	(310,267)	(364,539)	פדיונות
(1,039)	(524)	(985)	מבטח משנה, נטו
673,417	376,777	474,699	העברות צבירה לקרן
(747,109)	(358,764)	(478,223)	העברות צבירה מהקרן
772,675	889,653	176,784	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
33,264,125	31,187,964	38,939,538	נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

* נתוני ההשוואה אינם כוללים את נתוני קרן הפנסיה החדשה המקיפה "הראל מנוף פנסיה", אשר מוזגה ביום 1 בינואר 2016.

נכסי העמיתים גדלו כתוצאה ממיזוג קרן הפנסיה הראל מנוף (ראה סעיף 7.1 להלן וביאור 1.ה בדוח כספי של הקרן), בכ- 2,936 מיליון ש"ח. המיזוג גרם לעלייה בפעילות וגידול יחסי בכל מרכיבי התנועה בקרן.

מעבר לגידול ממיזוג הקרן הראל מנוף, נכסי העמיתים גדלו בסך של כ- 2,739 מיליון ש"ח, גידול של כ- 8%.

הגידול נובע בעיקרו מדמי הגמולים שנתקבלו בהיקף של כ- 3,001 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 2,341 מיליון ש"ח אשתקד, גידול של כ-28%.

תשלומי הפנסיה הסתכמו לסך של כ- 70 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 47 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 48%.

היקפי הפדיונות (השבת כספים לעמיתים) הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 365 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 310 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 17%.

העברות מקרנות אחרות ולקרנות אחרות נטו תרמו לקיטון בסך של כ- 3.5 מיליון ש"ח לעומת גידול בסך של כ- 18 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

עודף הכנסות על הוצאות לתקופה הסתכם לסך של כ- 177 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 890 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו כתוצאה מקיטון ברווחי ההשקעות ממניות, ההשקעות האחרות ומנדל"ן.

3. מידע מרוכז אודות קופות הגמל

3.1. מידע ונתונים לפי סוג קופות

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קופות לגבי קופות בניהול החברה:

31 בדצמבר 2015*				30 ביוני 2015*				30 ביוני 2016				
קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				
סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	
מספר עמיתים:												
371,911	8	6,707	365,196	356,104	8	6,868	349,228	456,836	8	9,361	447,467	פעילים
407,215	4	17,084	390,127	390,570	4	17,496	373,070	494,517	4	17,836	476,677	לא פעילים
מקבלי קצבה:												
זכאים קיימים לפנסיה:												
29	-	-	29	29	-	-	29	30	-	-	30	זקנה
7	-	-	7	9	-	-	9	10	-	-	10	נכות
61	-	-	61	73	-	-	73	68	-	-	68	שאירים
פנסיונרים:												
1,715	-	175	1,540	1,590	-	165	1,425	2,094	-	199	1,895	זקנה
898	-	2	896	813	-	2	811	1,095	-	2	1,093	נכות
1,194	-	27	1,167	1,162	-	19	1,143	1,462	-	31	1,431	שאירים
783,030	12	23,995	759,023	750,350	12	24,550	725,788	956,112	12	27,429	928,671	סה"כ
מספר חשבונות עמיתים:												
371,911	8	6,707	365,196	356,104	8	6,868	349,228	456,836	8	9,361	447,467	פעילים
407,215	4	17,084	390,127	390,570	4	17,496	373,070	494,517	4	17,836	476,677	לא פעילים

* 31 בדצמבר 2015				* 30 ביוני 2015				2016 ביוני 30				
		קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות		
קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	סך הכל	כללית	מקיפה	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	סך הכל	כללית	מקיפה	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	סך הכל	כללית	מקיפה	
												נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
												פעילים
26,271,893	627	295,668	25,975,598	24,719,330	461	267,795	24,451,074	30,596,695	825	328,430	30,267,440	לא פעילים
5,299,468	87	165,402	5,133,979	4,982,730	89	149,978	4,832,663	6,225,149	76	180,523	6,044,550	<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
4,903	-	-	4,903	4,813	-	-	4,813	5,079	-	-	5,079	זקנה
3,735	-	-	3,735	3,496	-	-	3,496	5,139	-	-	5,139	נכות
14,898	-	-	14,898	17,209	-	-	17,209	16,808	-	-	16,808	שאירים
												<u>בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
483,222	-	62,374	420,848	425,302	-	59,727	365,575	603,828	-	66,694	537,134	זקנה
582,966	-	3,075	579,891	477,899	-	3,181	474,718	729,534	-	3,860	725,674	נכות
603,040	-	1,820	601,220	557,185	-	282	556,903	757,306	-	2,377	754,929	שאירים

31 בדצמבר 2015*				30 ביוני 2015*				30 ביוני 2016				
קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				
סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):												
926,699	-	23,595	903,104	415,686	-	15,289	400,397	547,728	-	34,843	512,886	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים פעילים חדשים
5,002,303	324	105,854	4,896,125	2,340,967	152	49,257	2,291,558	3,001,288	191	63,110	2,937,987	תקבולים מדמי גמולים
673,417	-	6,388	667,029	376,777	-	2,036	374,741	474,699	-	5,566	469,133	העברות צבירה לקרן
747,109	-	11,640	735,469	358,764	-	7,340	351,424	478,223	-	11,530	466,693	העברות צבירה מהקרן
תשלומים:												
631,748	-	5,462	626,286	310,267	-	2,631	307,636	364,539	11	4,291	360,237	פדיונות
1,039	-	(155)	1,194	524	-	(140)	664	985	-	460	525	אחרים
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:												
484	-	-	484	236	-	-	236	143	-	-	143	פנסיית זקנה
200	-	-	200	110	-	-	110	134	-	-	134	פנסיית נכות
1,019	-	-	1,019	518	-	-	518	520	-	-	520	פנסיית שארים
תשלומים לפנסיונרים:												
24,885	-	3,820	21,065	11,574	-	1,866	9,708	16,029	-	2,020	14,009	פנסיית זקנה
49,539	-	161	49,378	22,480	-	82	22,398	36,580	-	119	36,461	פנסיית נכות
25,604	-	216	25,388	12,317	-	104	12,213	16,381	-	120	16,261	פנסיית שארים
772,675	2	5,048	767,625	889,653	10	9,360	880,283	176,784	7	3,409	173,368	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה

31 בדצמבר 2015*				30 ביוני 2015*				30 ביוני 2016				
קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				קרנות פנסיה חדשות				
סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	סך הכל	קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	כללית	מקיפה	
												דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):
85,297	**-	2,686	82,611	41,943	**-	1,355	40,588	45,391	**-	1,369	44,022	פעילים ולא פעילים
7,150	-	383	6,767	3,344	-	186	3,158	4,706	-	215	4,491	מקבלי קצבה
												דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
143,356	-	1,210	142,146	68,954	-	602	68,352	78,361	-	740	77,621	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):
												פעילים
	0.0018	0.52	0.24		0.0018	0.55	0.25		0.0018	0.47	0.21	לא פעילים
	1.05	0.79	0.47		1.05	0.79	0.47		1.05	0.74	0.46	מקבלי קצבה
	0.00	0.60	0.50		0.00	0.57	0.50		0.00	0.61	0.50	
												שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (במונחים שנתיים, באחוזים):
	0.00	1.15	2.91		0.00	1.22	2.99		0.00	1.19	2.67	שיעור עודף/גרעון אקטוארי (באחוזים):
												מבוטחים
		(0.33)	(0.42)			(0.10)	(0.22)			(0.36)	(0.31)	זכאים קיימים לפנסיה
		-	(1.48)			-	(0.22)			-	(0.31)	פנסיונרים
		(0.33)	(0.56)			(0.10)	(0.22)			(0.36)	(0.31)	

* נתוני ההשוואה אינם כוללים את נתוני קרן הפנסיה החדשה המקיפה "הראל מנוף פנסיה", אשר מוזגה ביום 1 בינואר 2016.

** סכום נמוך מ- 1 אלפי ש"ח.

3.2. מידע בדבר עמיתים לא פעילים

להלן מידע לגבי חשבונות מנותקי קשר, כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012. הגדרת מנותק קשר הינה נכון לסוף תקופה.

31 בדצמבר 2015*			30 ביוני 2015*			30 ביוני 2016			
סך הכל	קרן חדשה כללית	קרן חדשה מקיפה	סך הכל	קרן חדשה כללית	קרן חדשה מקיפה	סך הכל	קרן חדשה כללית	קרן חדשה מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר:									
11,997	220	11,777	15,509	337	15,172	11,266	166	11,100	מספר חשבונות
215,669	2,344	213,325	317,770	3,269	314,501	205,745	1,613	204,132	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
723	14	709	568	12	556	265	4	261	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.62%	0.35%		0.78%	0.35%		0.45%	0.27%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים**

* נתוני ההשוואה אינם כוללים את נתוני קרן הפנסיה החדשה המקיפה "הראל מנוף פנסיה", אשר מוזגה ביום 1 בינואר 2016.

** שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה בהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

להלן שיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות בהתאם להוראות הדין החלות עליה לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 ו-2015 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 במונחים שנתיים:

קופת גמל אישית לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
	כללית	מקיפה	
4% מהפקדה 1.05% מנכסים	4% מהפקדה 1.05% מנכסים	6% מהפקדה 0.5% מנכסים	פעילים
			<u>לא פעילים:</u>
0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	מנותקי קשר **
1.05% מנכסים	1.05% מנכסים	0.5% מנכסים	אחר
	0.5% מנכסים*	0.5% מנכסים	מקבלי קצבה

* בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.
עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

3.4. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקופות

מספר העמיתים הפעילים ושאינם פעילים בקרנות ובקופה שבניהול החברה הנו 951,353 בסוף תקופת הדוח (בסוף שנת 2015, הנו 779,126 ובסוף יוני 2015 הנו 746,674 עמיתים).

יחס העמיתים הלא פעילים מתוך סך מספר העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הנו כ-52%, בכל התקופות המוצגות.

מספר מקבלי קצבאות בקרנות שבניהול החברה הנו 4,759 בסוף תקופת הדוח (בסוף שנת 2015, הנו 3,904 ובסוף יוני 2015 הנו 3,676 עמיתים).

הנכסים נטו המנוהלים עבור העמיתים (ללא מקבלי קצבאות) הסתכמו לסך של כ-36.82 מיליארדי ש"ח בסוף תקופת הדוח וכוללים בתוכם נכסים בסך של כ-2.8 מיליארדי ש"ח אשר נוספו אגב מיזוג קרן הפנסיה הראל מנוף. סך נכסי העמיתים גדלו בתקופת הדוח בכ-24% לעומת אשתקד, ובכ-17% לעומת 31 בדצמבר 2015.

יחס נכסי העמיתים הלא פעילים מתוך סך נכסי העמיתים (הפעילים והלא פעילים) הנו כ-17%, בכל התקופות המוצגות.

הנכסים נטו המנוהלים עבור מקבלי הקצבה בקופות שבניהול החברה הסתכמו לסך של כ-2.1 מיליארדי ש"ח בסוף תקופת הדוח וכוללים בתוכם נכסים בסך של כ-83.7 מיליוני ש"ח שנוספו אגב מיזוג קרן הפנסיה הראל מנוף. סך נכסי הפנסיונרים גדלו בתקופת הדוח בכ-42% לעומת אשתקד, ובכ-25% לעומת 31 בדצמבר, 2015.

דמי הגמולים בקרנות ובקופה שתחת ניהול החברה הסתכמו לסך של כ-3 מיליארדי ש"ח בתקופת הדוח, גידול של כ-28% לעומת תקופה מקבילה אשתקד. מיזוג קרן מנוף תרם כ-9% מהגידול הני"ל. ניווד נטו אל ומהקרנות שבניהול החברה בתקופת הדוח היה שלילי והסתכם לכ-3 מיליוני ש"ח, לעומת ניווד חיובי בסך של כ-18 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

פדיונות ותשלומים אחרים בניכוי תקבולים מול מבטחי משנה בקרנות ובקופה שבניהול החברה הסתכמו בתקופת הדוח לכ-366 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-311 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-18%. מיזוג קרן מנוף תרם כ-4% מהגידול הני"ל.

תשלומי הקצבאות ששולמו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-70 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-47 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-48%. מיזוג קרן מנוף תרם כ-6% מהגידול הני"ל.

דמי הניהול אשר שילמו הקרנות והקופה שבניהול החברה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-128 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-114 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-12%. מיזוג קרן מנוף תרם כ-6% מהגידול הני"ל.

ניתן להבחין בהמשך מגמת שחיקת שיעורי דמי הניהול בין התקופות אשר נובעת מתחרת ורגולציה בשוק. יחד עם זאת סכומי דמי הניהול גדלים לאור גידול בנכסים ובדמי הגמולים.

הגירעון האקטוארי בתקופת הדוח בקרן המקיפה הנו 0.31%, לעומת גירעון של 0.22% בתקופה מקבילה אשתקד.

בקרן הכללית הגירעון בתקופת הדוח הנו 0.36%, לעומת גירעון של 0.10% בתקופה מקבילה אשתקד.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

4.1. חוקים ותקנות

4.1.1. ביום 28 ביוני 2016 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת

גמל)(תיקון מס' 2), התשע"ו-2016, במסגרתן נדחו מועדי התחילה של ההוראות לעניין פרטים שעל מעביד למסור לחברה מנהלת בעת הפקדת והפסקת התשלומים, הודעת קופת גמל לעובד על הפסקה בתשלום, היזון חוזר ראשוני, היזון חוזר מסכם, היזון חוזר מסכם חודשי והיזון חוזר מסכם שנתי, בקשה להשבת תשלום שהופקד ביתר, ובעניין מבנה דיווח אחיד, כך שלגבי מעביד המעסיק פחות מחמישים עובדים, מועד התחילה יהיה ביום 1 בפברואר 2018, ולגבי מעביד המעסיק לפחות חמישים עובדים אך לא יותר ממאה עובדים, מועד התחילה יהיה ביום 1 בפברואר 2017.

4.1.2. ביום 26 במאי 2016 פורסם צו הרחבה להגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק 2016, הקובע כי

הגדלת תשלומי עובדים ומעסיקים ברכיב התגמולים בכלל המשק ייעשה בשתי פעימות: (א) החל מיום 1 ביולי 2016 - תשלומי מעסיק 6.25% ותשלומי עובד 5.75%; (ב) החל מיום 1 בינואר 2017 - תשלומי מעסיק 6.5% ותשלומי עובד 6%. כמו כן, נקבע כי בסיס השכר ממנו יש להעביר תשלומים עבור עובדים קיימים וחדשים יהיה בהתאם לאמור בהסכם העבודה החל על הצדדים ובלבד שלא יפחת מהמתחייב לפי צו ההרחבה לפנסיה חובה. בהסדרים פנסיוניים בביטוחי מנהלים/קופות גמל, שיעור התשלומים יכלול את תשלום המעסיק עבור רכישת כיסוי למקרה של אבדן כושר עבודה להבטחת 75% משכר העובד, ובלבד ששיעור הפרשות המעסיק לחלק התגמולים לבדו לא יפחת מ-5%. תחילתו של הצו ביום 1 ביולי 2016. בד בבד פורסם ביום 16 ביוני 2016 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 16), התשע"ו-2016, אשר מתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 במסגרת התיקון נקבע, כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה שלפיה שיעור ההפקדה למרכיב תשלומי המעסיק (למעט למרכיב הפיצויים) לקופת גמל מסוג מסוים עומד על שיעור מסוים משכרו של העובד וכולל תשלום של המעסיק לרכישת ביטוח אובדן כושר עבודה, בשיעור הדרוש להבטחת 75% משכרו של העובד או בשיעור של 2.5% משכרו כאמור, לפי הנמוך, ושיעור ההפקדה לפי הדין או ההסכם לסוג אחר של קופת גמל עומד על שיעור נמוך יותר, לא יראו בהתניה כאמור כהתניה של מעסיק לגבי שיעור ההפקדה בעד העובד לסוג מסוים של קופות, ובלבד שהעובד יהיה זכאי לשיעור הפקדה שלא יפחת משיעור ההפקדה כמפורט להלן: מיום 5 בפברואר 2016 עד ליום 30 ביוני 2016 - שיעור ההפקדה למרכיב תשלומי המעסיק שנקבע בדין או בהסכם לאותו סוג של קופת גמל - מיום 1 ביולי 2016 עד ליום 31 בדצמבר 2016 - 6.25%. מיום 1 בינואר 2017 ואילך 6.5%.

4.1.3. ביום 7 ביוני 2016 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15)

התשע"ו-2016, במסגרתו נקבעה האפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל להקים קופת גמל להשקעה - מוצר חסכון המיועד לתשלום סכום הון לעמית עצמאי או למוטביו. התשלום שעמית יהיה רשאי להפקיד בקופות גמל להשקעה לא יעלה על 70,000 ש"ח. כמו כן, במסגרת התיקון בוצעו

תיקונים עקיפים בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 ובחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014.

4.1.4 ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-

התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016, במסגרתו נקבע, כי התקשרות של גוף פיננסי (גוף מוסדי, מנהל קרן השקעות משותפות בנאמנות, חברה שייעודה הנפקת מוצרי מדדים, מנהל תיקים, תאגיד בנקאי או גוף אחר המספק שירותים פיננסיים שקבע שר האוצר) או של תאגיד שליטה של גוף פיננסי ("תאגיד פיננסי") עם נושא משרה בכירה או עובד, באשר לתנאי כהונתו או העסקתו, הכוללים מתן תגמול שההוצאה החזויה בשלו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, טעונה אישורם של ועדת התגמול, הדירקטוריון (ברוב של הדירקטורים החיצוניים או הבלתי תלויים, ככל שקיימת חובה למנות כאלו) והאסיפה הכללית (בתנאים הקבועים בחוק החברות לעניין אישור מדיניות תגמול נושאי משרה), וכי התקשרות כאמור תאושר רק אם היחס שבין ההוצאה החזויה בשל התגמול, לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר ששילם התאגיד הפיננסי לעובד התאגיד, לרבות עובד קבלן שהגוף הפיננסי הינו המעסיק בפועל שלו, בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, קטן מ-35. כמו כן, תוקנה פקודת מס הכנסה ונקבע בה, כי ככל ששולם על-ידי תאגיד פיננסי, לנושא משרה בכירה או לעובד, שכר שעלותו עולה על 2.5 מיליון ש"ח, לא תותר בניכוי, לצורך חישוב הכנסתו החייבת של התאגיד הפיננסי, עלות שכר בסכום השווה לפעמיים ההפרש בין עלות השכר של העובד לבין 2.5 מיליון ש"ח. הוראות החוק חלות על התקשרויות שיאושרו החל ממועד פרסום החוק, ולגבי התקשרות שאושרה לפני יום הפרסום, יחולו הוראות החוק בתום תקופה של שישה חודשים ממועד פרסום החוק.

4.1.5 ביום 3 באפריל 2016 פורסמו התיקונים הבאים לתקנות החברות: (א) תקנות החברות (עניינים

שאינם מהווים זיקה) (תיקון), התשע"ו-2016, לפיהן, קיום קשרים עסקיים או מקצועיים שהחלו לאחר מועד המינוי של דירקטור חיצוני, לא יהוו זיקה אם הם נחשבים זניחים בעיני הדירקטור החיצוני והחברה, וועדת ביקורת אישרה עובדה זו, וכן אם הדירקטור החיצוני נתן הצהרה מתאימה; (ב) תקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית והוספת נושא לסדר היום) (תיקון), התשע"ו-2016, לפיהן חברה שפרסמה מודעה על זימון אסיפה כללית באתר האינטרנט שלה תהיה פטורה מפרסום מודעה בשני עיתונים יומיים; (ג) תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין) (תיקון), התשע"ו-2016, לפיהן בהתקיים תנאים מסוימים, חידוש או הארכה של התקשרות עם מנכ"ל ושינוי לא מהותי בתנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה לא יהיו טעונות אישור של האסיפה הכללית; (ד) תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני) (תיקון), התשע"ו-2016 הקובעות הפחתת דרישות ההצמדה בחישובי גמול לדירקטורים חיצוניים והפחתת חלק מסכומי הגמול. כמו כן, פורסם צו החברות (שינוי התוספת הראשונה א' לחוק), התשע"ו-2016, לפיו ניתן יהיה לתת מענק לנושא משרה בסך שלוש משכורות חודשיות על-פי קריטריונים שאינם ניתנים למדידה.

4.1.6 ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216),

התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

4.2. הצעות ותזכירי חוק

4.2.1. ביום 1 באוגוסט 2016 פורסמה לקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

(תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 במסגרתה מוצע, כי תוקם רשות עצמאית שתקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחסכון", שתפעל כיחידה עצמאית ונפרדת ותפקידיה יהיו הגנה ושמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים, הבטחת יציבותם וניהולם התקין של הגופים המפוקחים, קידום התחרות ועידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית. שר האוצר ימנה, באישור הממשלה, לתקופת כהונה אחת בת חמש שנים ממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, אשר ישמש כמנהלה של הרשות ויוקנו לו חלק מן הסמכויות המוקנות כיום לשר האוצר. בנוסף, לגבי חלק מהחלטות הממונה תבוטל זכות הערעור לבית המשפט המחוזי הקיימת כיום ובמקומה תוקנה סמכות להגשת עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהלים בגין חלק מהחלטותיו של הממונה. ביום 17 ביולי 2016 פורסם תזכיר חוק בנק ישראל (תיקון)(הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ו-2016, אשר במסגרתו מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל, ואשר מטרותיה יהיו לתאם בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, אגף הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים במשרד האוצר, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ולהביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. תזכיר החוק מפרט את תפקידיה של הוועדה והרכבה, ומציע לקבוע מנגנון קבלת החלטות.

4.2.2. ביום 29 ביוני 2016 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 17)

(איסור זיקה בין עמלת הפצה לדמי ניהול), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, ואת העונש בגין הפרת האיסור כאמור.

4.2.3. ביום 16 במרץ 2016 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-

2016. במסגרת הצעת החוק מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, וכן תיקונים עקיפים בחוקים נוספים, ולקבוע, בין היתר, כי תוקם רשות עצמאית שתקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחסכון", אשר תפעל כיחידה עצמאית ונפרדת ששר האוצר יהיה הממונה עליה, ושתפקידיה יהיו שמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים, הבטחת יציבותם וניהולם התקין של הגופים המפוקחים, קידום התחרות ועידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית. כמו כן, מוצע לקבוע, כי שר האוצר ימנה, באישור הממשלה, לתקופת כהונה אחת בת חמש שנים ממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, אשר ישמש כמנהלה של הרשות; כי הרשות תפקח גם על תאגידי אחזקה מוסדית, השולטים בגופים מוסדיים ואשר שלושים אחוזים מנכסיהם הינם אמצעי שליטה בגופים מוסדיים או מנוהלים באמצעות גופים מוסדיים, כי חלק מן הסמכויות המוקנות לשר האוצר בחוקים האמורים לעיל יוקנו לממונה, וכן כי תבוטל זכות הערעור לבית המשפט המחוזי הקיימת כיום על חלק מהחלטות הממונה, ותחתיה תקבע האפשרות להגשת עתירות מנהליות לבית המשפט לעניינים מנהליים על החלטות רשות מכוח חוקי הפיקוח שאינן קובעות כללים או הנחיות לפי אותם חוקים.

4.2.4. ביום 9 במרץ 2016 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15),

התשע"ו-2016, במסגרתה, מוצע, בין השאר, לאפשר לחברות מנהלות של קופות גמל להקים מוצר חיסכון שייקרא "קופת גמל להשקעה", אשר יאפשר לחסוך סכומים שיהיה ניתן למשוך בסכום הוני

ללא הטבות מס בהפקדה, תוך תשלום מס רווחי הון בשיעור של 25%, או לקבל עליהם פטור ממס רווחי הון אם העמית יחליט למשוך כספים אלו כקצבה. כמו כן, מוצע להסמיך את הממונה להטיל עיצומים כספיים על חברה מנהלת שפעלה בניגוד להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ג – 2013, או בניגוד להוראות השר לעניין חלוקת חשבון קופת גמל למרכיבים או ניהול כל אחד מהמרכיבים.

4.3. טיוטת תקנות

4.3.1. ביום 9 באוגוסט 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת

כספים בין קופות גמל) (תיקון), התשע"ו-2016 במסגרתה מוצע, בין היתר, להתיר אפשרות של ניוד כספים של מקבלי קצבאות זיקנה, להתיר אפשרות של ניוד גם למי שיש לו יתרת הלוואה בקרן הפנסיה, לקצר את זמן העברת הכספים בין הקופות מ-10 ימי עסקים ל-5 ימי עסקים תוך ביטול אפשרות ביטול העברת הכספים. כמו כן, מוצע להוסיף הוראות לעניין ניוד של קופת גמל להשקעה.

4.3.2. ביום 4 באוגוסט 2018 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות

גמל) (זקיפת תשואת אגרות חוב מיועדות בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע שהמפקחת תהיה רשאית להגדיל את שיעור זקיפת התשואה בשל אגרות חוב מיועדות למקבלי קצבה בקרן (כך שלא יעלה על 85% מסך נכסי מקבלי הקצבה) אם מצאה כי שיעור זקיפת אגרות החוב לעמיתים בגיל 50 ומעלה ולעמיתים אחרים עולה על רבע אחוז בהשוואה לקרן אחרת וכי פער כאמור עלול להפר את האיזון הדמוגרפי שבין עמיתים בקרן.

4.3.3. ביום 3 באוגוסט 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים

ביטוחיים בקופות גמל) (תיקון מס' ___), התשע"ה-2015, המציעה לקבוע כי מגבלת 35% מסך כל ההפקדות למרכיב התגמולים, החלה כיום על כיסויים ביטוחיים, לא תחול על כיסוי ביטוחי לאריכות ימים, וכן לבטל את האפשרות הקיימת כיום בתקנות להמשך קיומם של הסכמים ששווקו במסגרת הסכם לביטוח משלים שנחתם לפני יום 1 בדצמבר 2012.

4.3.4. ביום 13 ביולי 2016 פורסמה טיוטת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון),

התשע"ו-2016, המציעה לבטל את התנאי הקבוע בתקנות לפיו הפקדת תשלום של מעביד לקופת גמל שמעבר לשיעור של 5% תהיה לחשבון אחר אצל אותו מבטח, וכן לקבוע כי הפקדה למרכיב הפיצויים לקופת גמל משלמת לקצבה תתאפשר מבלי שתהיה הפקדה מקבילה למרכיב התגמולים באותו חשבון בקופה בהתאם לתנאים שנקבעו בטיוטה.

4.3.5. ביום 11 באפריל 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת

תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע הוראות לחישוב תשואה על נכסי הקרן ולשינוי הקצאת אגרות החוב המיועדות בחלוקה לשלוש קבוצות – מקבלי קצבה, עמיתים בני חמישים ומעלה ויתר העמיתים.

4.3.6. ביום 30 במאי 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים

לקופת גמל) (תיקון), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע כי הריבית שישלם מעביד בשל איחור בהפקדת תשלומים בעד עובד לקופת גמל תהיה בשיעור הריבית בשל איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית.

4.3.7. ביום 24 במאי 2016 פורסמו טיוטות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה ואחזקה של ניירות ערך), התשס"ט-2009, ולתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009 במסגרתן מוצע לקבוע כי הליך תחרותי של רכישה ומכירה של ניירות ערך יתקיים בין שמונה משתתפים לפחות ויעשה בנפרד לכל אפיק השקעה בניירות הערך; משקיע מוסדי לא יהיה רשאי למכור או לרכוש ניירות ערך או מטבע חוץ, באמצעות צד קשור למשקיע מוסדי או ממנו, וכן, מוצע לבטל את מגבלת 20% מסך העמלות לצד קשור, ולקבוע כי משקיע מוסדי יוכל לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור, ובלבד שהעמלה שתשלום בגין עסקאות אלה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה בהליך התחרותי שאינו צד קשור. בנוסף, מוצע להסדיר בתקנות גם את תחום החזקתם של ניירות ערך, ולקבוע כי החזקה של נייר ערך תיעשה לפי הליך תחרותי שיתקיים לפחות אחת לשלוש שנים בין חמישה משתתפים לפחות.

4.3.8. ביום 25 בינואר 2016 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הגבלות על מינוי וכהונה של בעלי תפקיד מרכזי בגוף מוסדי), התשע"ו-2016, במסגרתה מוצע לקבוע, כי בעל שליטה בגוף מוסדי או קרובו, קרוב של דירקטור בגוף מוסדי וכן מי שהורשע בעבירה מהממוניות בתזכיר, או שנפתחו נגדו הליכים בגין עבירה כאמור, לא ישמש כנושא משרה (למט דירקטור) בגוף מוסדי או כבעל תפקיד אחר מהסוג שעליו הורה הממונה שלפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או כספי החוסכים באמצעותו) בגוף המוסדי, עוד מוצע לקבוע במסגרת הטיוטה כי אדם ימלא תפקיד מתפקידיו של בעל תפקיד מרכזי בגוף המוסדי רק אם מונה לתפקיד כדן, וכי לא יפגע אדם בשיקול הדעת העצמאי של בעל תפקיד מרכזי.

4.4. חוזרים

4.4.1. ביום 3 באוגוסט 2016 פרסמה המפקחת חוזר שעניינו התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון, אשר מחליף חוזר קיים באותו נושא, ובמסגרתו נקבע כי בעל רישיון וגוף מוסדי הפועלים באמצעות חשבונות נאמנות יפעילו, כל אחד מהם, מנגנוני פיקוח ובקרה על מנת לבדוק את העברות הכספיים, וכן כי בעל רישיון לא יהיה רשאי להפקיד את הכספים שהועברו אליו בחשבוננו. הוראות החוזר יחולו על התקשרויות שיהיו בתוקף החל מיום 1 בנובמבר 2016.

4.4.2. ביום 19 ביולי 2016 פורסם חוזר בנושא העברת כספים בין קופות גמל המתקן את החוזר הקיים וקובע ביטול חובת קופה מקבלת להודיע לקופה מעבירה על קבלת בקשה להעברת כספים; חובת העברת בקשה להעברת כספים על ידי הקופה המקבלת לגוף המנהל של הקופה המעבירה; הודעת גוף מנהל של הקופה המעבירה כי אין באפשרותו לבצע את העברת הכספים בתוך 3 ימי עסקים ואפשרות למשלוח הודעות לעמית בדואר אלקטרוני. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2017.

4.4.3. ביום 19 ביולי 2016 פורסם חוזר בנושא תשלומים לקופת גמל (המתקן את החוזר הקיים) ובו נקבע כי מועד קבלת ההודעה מהחברה המנהלת למעסיק בדבר אי עמידתו בהוראות התקנות, יהיה יום העסקים הראשון לחודש העוקב לחודש שבו הועבר הדיווח או הופקדו התשלומים, ואם המעסיק לא מסר דיווח כנדרש - בתוך 30 ימי עסקים ממועד קבלת ההודעה, תשלח הודעה נוספת. כמו כן, נקבע, אמצעי התשלום אליו תיעשה השבה בעת השבת תשלום שהופקד ביתר והמועד בו היא תיעשה. הוראות החוזר חלות החל מיום פרסום החוזר.

4.4.4. ביום 5 ביולי 2016 פורסם חוזר המתקן את החוזר הקיים בנושא בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור במסגרתו התווסף לחוזר נספח ב' שכולל הוראות פרטניות לעניין יישוב תביעות, כגון הודעות בעת בירור תביעה, המידע שעל בסיסו תיושב תביעה, הודעה על דחיית תביעה ודחייה בטענת אי גילוי, אופן ברור תביעה בעזרת דוחות חקירה יישוב תביעות סיעוד לרבות לעניין הגדרת מקרה הביטוח ועוד. הוראות הנספח ב' יחולו החל מיום 1 בספטמבר 2016.

4.4.5. ביום 30 ביוני 2016 פורסם חוזר שעניינו איחוד חשבונות קיימים בקרנות חדשות - מחשבוניות לא פעילים לחשבונות פעילים. בחוזר נקבעו הוראות לעניין ההודעות שישלחו לעמיתים לגבי העברת פרטיהם לצורך העברת הכספים לחשבונם בקרן פנסיה; אופן העברת המידע לממונה; קבלת מידע מהממונה אודות העמיתים הפעילים שהם עמיתים לא פעילים בקרן פנסיה של חברה מנהלת אחרת והוראות להעברת הכספים במסגרת איחוד חשבונות קיימים בקרן פנסיה. כמו כן, נקבעה חובת תיעוד של שיחות טלפוניות עם עמיתים בנוגע להליך איחוד החשבונות, וחובת הקמת כספת ייעודית לצורך העברת המידע. תחילת החוזר ביום פרסומו.

4.4.6. ביום 31 במאי 2016 פורסם חוזר שעניינו ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה (אשר מתקן את החוזר הקיים בנושא) וקובע את הכללים לניהול סלי השקעה סחירים ושאננם סחירים על-ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים; מתקן את ההוראות לעניין התנאים הכלליים לניהול סלי השקעה ולעניין סלים לא סחירים, וקובע הוראות מעבר אשר באי קיומם, יפורק הסל. הוראות החוזר חלות מיום הפרסום.

4.4.7. ביום 10 באפריל 2016 פורסם חוזר שעניינו מסמך הנמקה, אשר מחליף את חוזר 10-6-2015 באותו השם ודוחה את מועד התחילה ליום 1 בינואר 2017.

4.4.8. ביום 13 במרץ 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לעניין בחירת קופת גמל. לפרטים נוספים ראה סעיף 6 להלן.

4.4.9. ביום 17 בפברואר 2016 פורסם חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים (אשר מתקן חוזר קודם בנושא). בחוזר נקבעו הוראות לעניין מתן הלוואות על-ידי הגוף המוסדי כגון אנליזה בעת מתן הלוואה, הלוואות לדיור, בחינת הצורך בקבלת בטוחה, מתן הלוואות לעמיתים וכן הוראות לעניין הגדלת מגבלת ההשקעה בשותפויות ובתאגידי נדל"ן ל-6%, והחרגת הלוואות בערבות מדינה ממגבלת 3% החלה על היקף השקעות שלא עומדות בתנאים המנויים בחוזר למתן הלוואות, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים.

ביום 27 ביולי 2016 פורסמה טיוטת חוזר המתקן את החוזר הקיים בנושא כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, אשר מציעה להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים וקובעת תנאים למתן הלוואה לדיור ולמתן הלוואה שהיא בגדר ליווי פיננסי לצורך מימון פרויקט בנייה, אשר יוחרגו, ממגבלת 3% החלה על היקף ההשקעות שלא עומדות בתנאים המנויים בחוזר למתן הלוואות.

4.4.10. ביום 6 בינואר 2016 פורסם חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, אשר מתקן ומבטל את החוזר הקיים בנושא. תחילתו של החוזר בדוח השנתי לעמית בגין שנת 2015.

4.4.11. ביום 5 בינואר 2016 פורסם חוזר שעניינו תנאים לשליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת של קופת גמל נוספת. במסגרת החוזר נקבע כי בעל היתר שליטה בחברה מנהלת

של קרן פנסיה, יהיה רשאי לקבל היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת של קרן פנסיה אחרת ובעל היתר שליטה בחברה מנהלת שאינה חברה מנהלת של קרן פנסיה, או בחברה מנהלת של קרן פנסיה שמנהלת גם קופת גמל שאינה קרן פנסיה, יהיה רשאי לקבל היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת אחרת, זאת, לתקופה קצובה, בכפוף לכך שבתוך שנה ממועד הרכישה יועברו הנכסים המנוהלים על ידי החברה הקיימת ועל ידי החברה הנוספת לניהולה של אחת מהן, ורישיונה של החברה האחרת יבוטל. כמו כן, נקבעו בחוזר תנאים אשר בהתקיים אחד מהם ניתן יהיה לקבל היתר שליטה בחברה הקיימת ובחברה הנוספת, ללא צורך בהעברת הנכסים המנוהלים.

4.5. טיטות חוזרים

4.5.1. ביום 28 ביולי 2016 פורסמה טיטת חוזר שעניינה "ייפוי כוח לבעל רישיון" אשר מציעה להחליף את החוזר הנוכחי, במסגרתה מוצע לקבוע כי סוכן ביטוח הפונה בשם לקוח באמצעות הרשאה שניתנה לו לפני יום 1 במאי 2013, לא יצטרך להחתימו על ייפוי כוח בהתאם לחוזר, וכן לקבוע אפשרויות נוספות לחתימת עמית על ייפוי כוח חד פעמי לקבלת מידע ואימותו. כמו כן, מוצע לקבוע, כי גוף מוסדי יוכל להתנות ביצוע עסקה באמצעות בעל רישיון מתוקף ייפוי כוח, בקיומו של הסכם בינו לבין בעל הרישיון.

4.5.2. ביום 17 ביולי 2016 פורסמה טיטת שנייה של חוזר הוראות לעניין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה, בה מוצע נוסח תקנון מחייב לקרן הפנסיה ממנו ניתן לסטות רק באישור הממונה, וכן והוראות נוספות שתהיה רשאית חברה מנהלת לקבוע בתקנונה.

4.5.3. ביום 6 ביוני 2016 פורסמה טיטת שנייה של חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני, בה נקבעו הוראות לעניין אופן הדיווח של סוכן ביטוח פנסיוני שמעביד מחויב לשלם לו או לגוף קשור בו דמי סליקה, באמצעות ממשק דמי סליקה ושיעור דמי הסליקה; כללים לגבי הפחתת עמלת הפצה והוראות לעניין הפחתת דמי הניהול של עמית לגביו שולמו דמי סליקה.

4.5.4. ביום 20 באפריל 2016 פורסמה טיטת חוזר שעניינה הוראות לתשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון. במסגרת הטיטת, מוצע לקבוע תנאים לקבלת קצבת זקנה מקופת גמל לחיסכון - הגעת העמית לגיל פרישה מוקדמת, רכישת כיסוי ביטוחי לאריכות ימים באמצעות החברה המנהלת ואת מועד תחילת תשלומי קצבת זקנה ממבטח. כמו כן, מוצע לקבוע תנאים לשיווק כיסוי ביטוחי לאריכות ימים על ידי חברה מנהלת, והוראות לעניין תשלום למוטבים של עמית בקופת גמל לחיסכון.

4.5.5. ביום 10 באפריל 2016 פורסמה טיטת חוזר שעניינה הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, אשר מציעה לתקן ולהחליף חוזר קיים באותו השם. במסגרת הטיטת מוצע להסדיר את הליך העברת הכספים של עמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר "עמית לא מפקיד".

4.5.6. ביום 4 באפריל 2016 פורסמה טיטת חוזר שנייה בעניין "ניהול סיכונים סייבר בגופים מוסדיים" (שיחליף את החוזר הקיים בנושא לניהול סיכונים אבטחת המידע), במסגרתה מוצע להגדיר עקרונות לניהול סיכונים סייבר בגוף מוסדי וכן את החובה של גופים מוסדיים לנהל סיכונים אלו, בין היתר, באופן הבא: חובת מינוי ועדת היגוי לניהול סיכונים סייבר; מינוי מנהל אבטחת סייבר; קביעת תכנית עבודה ותוכנה; ביצוע סקרי אבטחת מידע ומבחני חדירה ותדירותם; טיפול ודיווח על אירועי סייבר; שימוש בשרותי מחשוב ענן, וכן אבטחת ערוצי קשר מבוססי אינטרנט עם לקוחות.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

ככלל, מתאפיין תחום חיסכון ארוך הטווח במסגרתו פועלת החברה, ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות הממונה. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.1 בפרק הראשון לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2015.

מגמות והתפתחויות במשק ובשוק ההון

תוצאות הפעילות של החברה, מושפעות באופן מהותי מהתשוואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות החברה:

● כללי

הנתונים שהתקבלו במהלך הרבעון השני של 2016 ממשיכים להצביע על המשך צמיחה מתונה אך חיובית בכלכלה העולמית. מדדי הפעילות העולמיים הצביעו על צמיחה מתונה של מגזר השירותים והיעדר צמיחה במגזר הייצור, נמשכה הצמיחה המתונה ביותר של הסחר העולמי. תוצאות משאל העם המפתיעות בבריטניה, תרמו לתנודתיות בשווקים בשבוע האחרון של הרבעון ולירידה חדה בתשוואות האג"ח הממשלתיות.

ארה"ב: האינדיקטורים הראשוניים לרבעון השני היו ברובם חיוביים ומצביעים על האצה בצמיחה. הצריכה הפרטית היא עדיין התורם העיקרי לצמיחה, כאשר שיעור האבטלה נותר ברמתו הנמוכה. מנגד, חולשה נרשמה בנתוני היצוא והתעשייה, אך פחות בהשוואה לרבעון הראשון. הדולר התחזק קלות מול מרבית המטבעות המרכזיים בעולם.

אירופה: האינדיקטורים לרבעון השני באירופה היו מעורבים, והצביעו על המשך צמיחה חיובית אך מתונה יותר ברבעון השני, תוך שונות בין המדינות. במהלך הרבעון הבנק המרכזי המשיך ברכישות אג"ח ממשלתיות והגדיל את קצב רכישת אג"ח הקונצרניות. משאל העם בבריטניה על יציאה מהאיחוד הפתיע ותרם לתנודתיות בשווקים תוך כדי פחות חד בפאונד והמשך ירידה בתשוואות אג"ח הממשלתיות בעולם.

ביפן נמשכת חולשה בפעילות, מצב שהוביל את הממשלה לדחות את העלאת המע"מ המתוכננת. בסין המשיכה הפעילות הכלכלית לצמוח בקצב מתון יחסית והתוצר גדל במהלך 4 הרבעונים האחרונים עד הרבעון השני ב-6.7%.

ישראל: האינדיקטורים האחרונים לפעילות ברבעון השני היו טובים פרט לנתוני יצוא הסחורות והם מצביעים על קצב צמיחה מהיר יותר בהשוואה לרבעון הראשון. הצריכה הפרטית ממשיכה להוביל את הצמיחה, בתמיכת הריבית הנמוכה ועליית השכר במשק. התמונה העולה מנתוני שוק העבודה ממשיכה להיות חיובית כאשר שיעור האבטלה ירד ל-4.8% ברבעון השני (לעומת 5.2% ברבעון הראשון).

● התפתחויות במשק הישראלי

החברה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של החברה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

● שוק המניות

מדד ת"א 100 ירד ב-3.1% במהלך הרבעון השני של 2016 והשלים ירידה של כ-8% מתחילת השנה. במהלך הרבעון השני מדד MSCI העולמי ברוטו עלה ב-1.2% ומדד MSCI של השווקים המתעוררים עלה ב-0.8%.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.25 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני, ירידה של 13% לעומת המחזור הממוצע במהלך 2015. חג הפסח, שחל השנה באפריל, כנראה תרם לירידה במחזור המסחר היומי במהלך הרבעון השני.

● שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.4% במהלך הרבעון השני של 2016 והשלים עלייה של 2.7% מתחילת השנה. במהלך הרבעון השני מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-1.2% ומדד אג"ח קונצרני עלה ב-1.6%, אך בסיכום המחצית הראשונה של השנה תשואות שני המדדים היו דומים על 2.7%. מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 3.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני, ירידה של 13% לעומת המחזור הממוצע ב-2015. בדומה לשוק המניות חג הפסח כנראה תרם לירידה במחזור המסחר היומי במהלך הרבעון.

● קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של 4.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השני של 2016, זאת לאחר פדיונות של 11.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון. מרבית הפיקדונות במהלך הרבעון נרשמו בקרנות הכספיות והשקליות.

● מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון השני של 2016 על 96.3 מיליארד ש"ח, ירידה של 7 אחוזים בהשוואה לסוף שנת 2015 (103.5 מיליארד ש"ח). בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מניות בחו"ל שרשמו פדיונות של 3.2 מיליארד ש"ח.

● שוק המט"ח

במהלך הרבעון השני של 2016 השקל נחלש מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל ב-0.9%. במהלך הרבעון השקל נחלש ב-2.1% מול הדולר (לרמה של 3.846 שקל לדולר), וב-11.5% מול היין היפני. מנגד, השקל נותר כמעט ללא שינוי מול האירו (לרמה של 4.2839 שקל לאירו) והתחזק ב-4.7% מול הפאונד הבריטי.

● אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון השני של 2016 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד מאי) במינוס 0.8%, לאחר שעלתה ב-0.5% במהלך הרבעון השני. סעיפי הדיור החינוך והתרבות היו הגורמים העיקריים שתרמו לעלייה במדד במהלך הרבעון השני (מדד ידוע).

● ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון השני של שנת 2016. בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי מאז שהוריד אותה בסוף פברואר 2015.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות בקופות הגמל:

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון השני של 2016 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד מאי) במינוס 0.8%, לאחר שעלתה ב-0.5% במהלך הרבעון השני. סעיפי הדיור והחינוך והתרבות היו הגורמים העיקריים שתרמו לעלייה במדד במהלך הרבעון השני (מדד ידוע). במהלך הרבעון השני הציפיות לאינפלציה ירדו בעיקר בטווחים של עד 7 שנים.</p> <p>לאור ציפיות האינפלציה הנמוכות שמרה חטיבת ההשקעות על המרכיב העודף של צמודי מדד על נכסים לא צמודים, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אש"א.</p>	<p>השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד</p>
<p>במהלך הרבעון השני של 2016 השקל נחלש מול סך המטבעות הנומינלי של בנק ישראל ב-0.9%. במהלך הרבעון השקל נחלש ב-2.1% מול הדולר וב-11.5% מול היין היפני (בדומה להתחזקות החדה של היין היפני בעולם). מנגד, השקל נותר כמעט ללא שינוי מול האירו והתחזק ב-4.7% מול הפאונד הבריטי (בעיקר לאחר תוצאות משאל-העם בבריטניה. חשיפת המט"ח בתיקים לא השתנתה באופן מהותי במהלך הרבעון, לאור ההערכות כי העלאת ריבית בארה"ב בחודשים הקרובים עשויה לגרום לפיחות בשקל, ולמרות ההערכה שבטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.</p>	<p>שער החליפין של השקל</p>
<p>בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי של 0.1%, בכך הבנק לא שינה את הריבית מאז ההחלטה בפברואר 2015. הבנק מנסה לאזן בין סביבת האינפלציה הנמוכה והפעילות הריאלית המעורבת, לבין הצריכה הפרטית החזקה והקצב הגבוה של העלייה במחירי הדירות ובהיקף נטילת המשכנתאות. עקום התשואות הממשלתי השקלי ירד במהלך הרבעון השני, בהשפעת ירידת התשואות המקבילה באירופה ובארה"ב. גם העקום הממשלתי הצמוד רשם ירידה במהלך הרבעון, מלבד בטווחים הקצרים. במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>	<p>התפתחות שעורי ריבית</p>
<p>בסוף הרבעון השני של שנת 2016 הגיעו במהלך 12 החודשים האחרונים עמד ברמה נמוכה מאוד של 2.1 אחוזים מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף 2016.</p> <p>בסיכום הרבעון השני נותר עודף של כ-2.4 מיליארד ש"ח בהכנסות ממיסים, ברובו בשל גידול בהכנסות עקיפות ממכירת רכבים ובגידול בהכנסות מנדל"ן.</p>	<p>ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו</p>

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>מדד ת"א 100 ירד ב-3.1% במהלך הרבעון השני של 2016 והשלים ירידה של 8% מתחילת השנה. במהלך הרבעון השני מדד MSCI העולמי ברוטו עלה ב-1.2% ומדד MSCI של השווקים המתעוררים עלה ב-0.8%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמיריס עמד על 1.25 מיליארד ₪ במהלך הרבעון השני, ירידה של 13% לעומת המחזור הממוצע במהלך 2015. חג הפסח, שחל השנה באפריל, כנראה תרם רבות לירידה במחזור המסחר היומי במהלך הרבעון השני.</p> <p>במהלך הרבעון, ניצלה החברה את עליות השערים ורמות המחירים הגבוהות לצמצום נוסף של החשיפה למניות (בנוסף להפחתה שבוצעה ברבעון הראשון), לאור הצפי להמשך וולטיליות גבוהה בשווקים.</p>	<p>שוק המניות</p>
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל ירדו במהלך הרבעון, בהשפעת התאוששות מחירי הסחורות והאנרגיה והשפעתם על חברות בסקטור זה, וקיטון בפדיונות בקרנות הנאמנות. במהלך הרבעון בוצעו השקעות באג"ח סחיר ובעסקאות אשראי, ובמקביל נמכרו אג"ח במרווחים נמוכים, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	<p>אג"ח קונצרני ומוצרי חוב</p>
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	<p>מוצרי מדדים</p>
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. אירועים בסביבה העסקית של החברה

קופת ברירת מחדל

ביום 13 במרס 2016 פרסמה המפקחת חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל המצרפת עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל. בחוזר נקבע כי צירוף לקופת גמל ייעשה על ידי בחירה אקטיבית של העובד את קופת הגמל או באמצעות המעסיק לקופת גמל שנבחרה על ידו וככל שלא נבחרה קופה כאמור, יצרף המעסיק את העובד לקופת ברירת המחדל שתבחר על ידי הממונה אחת לשלוש שנים. דמי הניהול בקופת ברירת המחדל יהיו בתוקף למשך 10 שנים ממועד ההצטרפות לקרן. בחירת קופת ברירת מחדל על ידי מעסיק או ארגון עובדים תיעשה לפי הליך תחרותי והסדרי ברירת מחדל קיימים יישארו בתוקף עד מרס 2019 לכל המאוחר.

בעקבות פרסום החוזר, הוגשה ביום 21 באפריל 2016 עתירה לבג"צ מטעם התאחדות חברות הביטוח למתן צו על תנאי וצו ביניים. בפסק הדין שניתן בעתירה נקבע כי קרנות הפנסיה שיבחרו על ידי הממונה בהליך התחרותי הראשון, ייבחרו אחת לשנתיים במקום אחת לשלוש שנים.

ביום 1.8.2016 פרסמה המפקחת את קרנות ברירת המחדל הנבחרות (קרן הפנסיה של מיטב דש גמל וקרן הפנסיה של הלמן אלדובי) ואת דמי הניהול שיגבו בקרנות אלה (מיטב דש: 0.01% מהצבירה ו- 1.31% מההפקדות, הלמן אלדובי: 0.001% מהצבירה ו- 1.49% מההפקדות) קרנות אלו יחלו לשמש כקרנות ברירת מחדל נבחרות ביום 1.11.2016.

ליישום החוזר עלולות להיות השלכות מהותיות על פעילות החברה ויישומו עלול להשפיע על דמי הניהול הנגבים מעמיתים באופן שיפגע ברווחיות החברה, להשפיע על נתח השוק של החברה בענף ועל אופן הפצת מוצרי החברה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של יישום חוזר זה.

7. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה

7.1. מיזוג מנוף וקרן הפנסיה שבניהולה לתוך החברה ולקרן הפנסיה שניהולה בהתאמה

במסגרת החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד 2013, בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה, זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג.

בהמשך לכך, ביום 20 באפריל 2015 נשלח מכתב ממנהל מחלקת הפנסיה באגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר למנכ"ל מנוף שהינה חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה המוחזקת על ידי הראל השקעות, במסגרתו הורה כי עד ליום 1 בינואר 2016 יפעלו החברות המוחזקות על ידי הראל השקעות כך שתנוהל תחתן קרן פנסיה חדשה מקיפה אחת בלבד.

בהתאם לכך, פעלו החברות ליישום הליך המיזוג ולאחר קבלת האישורים הנדרשים לרבות, אישור הדירקטורים של החברה, אישור הממונה ואישור רשם החברות, החל מיום 1 בינואר 2016 מוזגה מנוף לתוך החברה ופורקה ללא חיסול. כמו כן, קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה" שהיתה בניהולה של מנוף מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד" ושמן החדש לאחר המיזוג הינו "הראל פנסיה".

7.2. מיזוג צפוי של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "הראל גמל") לתוך החברה

ביום 22 במרס 2016 החליטו הדירקטוריונים של החברה ושל הראל גמל על שינוי מבני המיועד להיכנס לתוקף מיום 1 באוקטובר 2016, במסגרתו תמוזג הראל גמל לתוך החברה וקופות הגמל שבניהולה של הראל גמל יועברו לניהול החברה. השינוי המבני כפוף לאישור הגורמים המוסמכים לרבות אישור הממונה.

7.3. הסכם לקבלת שירותים בין החברה לבין הראל ביטוח

החברה מקבלת שירותי ניהול ותפעול מהראל ביטוח ובהם: שרותי תפעול, מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש ושכר, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. עד לשנת 2016 שילמה החברה בתמורה לשירותים אלה שיעור קבוע בגובה 0.1% מהיקף נכסי הקרנות שהחברה מנהלת למעט נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בו. ביום 16 במרס 2016 וביום 22 במרס 2016, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את עדכון הסכם ההתקשרות שבין הראל ביטוח לחברה בנוגע לשירותים האמורים שמעניקה הראל ביטוח להראל פנסיה. בהתאם להתקשרות כאמור, הראל פנסיה תישא בהוצאות בפועל בהן עמדה הראל ביטוח בגין השירותים כאמור.

לשינוי הסכם זה השפעה מהותית על תוצאותיה הכספיות של החברה - הערכת החברה לשנת 2016 הינה תוספת של כ- 20 מיליוני ש"ח לעלות ההסכם.

7.4. חילופי מנהל השקעות

ביום 17 ביולי 2016, הודיע מנהל ההשקעות של החברה, אמיר הסל, כי בכוונתו לסיים את תפקידו במסגרת קבוצת הראל ובהם את תפקידו כמנהל ההשקעות של החברה. סמי בבקוב, אשר משמש כמנכ"ל הראל פיננסיים החזקות בע"מ וכן בתפקידי ניהול שונים בחברות הבנות שלה, צפוי להחליף את אמיר הסל בתפקידו, בין היתר כמנהל חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח וכמנהל ההשקעות של החברה.

8. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.14 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2015.

9. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר
מנכ"ל

תאריך: 15 באוגוסט, 2016

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

15 באוגוסט 2016

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

15 באוגוסט 2016

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2016
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
5	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
6	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
9	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
10	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

15 באוגוסט 2016

31 בדצמבר		30 ביוני		ביאור	
2015	2015	2016			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח			
16,860	18,576	16,884			נכסים
-	223	494			נכסים בלתי מוחשיים
189,227	178,103	198,816			נכסי מסים נדחים
					הוצאות רכישה נדחות
58	59	56			רכוש קבוע
-	-	5,113			נכסי מסים שוטפים
5,369	3,883	7,711			חייבים ויתרות חובה
<u>211,514</u>	<u>200,844</u>	<u>229,074</u>			
			8		השקעות פיננסיות
77,561	64,954	71,851			נכסי חוב סחירים
184	195	181			נכסי חוב שאינם סחירים
2	4	2			אחרות
<u>77,747</u>	<u>65,153</u>	<u>72,034</u>			סך כל השקעות פיננסיות
9,588	15,407	21,914			מזומנים ושווי מזומנים
<u>298,849</u>	<u>281,404</u>	<u>323,022</u>			סך כל הנכסים
			5		הון
7,497	7,497	7,497			הון מניות
42,180	42,180	62,156			פרמיה על מניות
4,921	4,706	6,394			קרנות הון
193,185	177,468	206,213			עודפים
<u>247,783</u>	<u>231,851</u>	<u>282,260</u>			סך כל ההון
288	-	-			התחייבויות
545	1,770	-			התחייבויות בגין מסים נדחים
24,973	22,755	40,762			התחייבויות בגין מסים שוטפים
25,260	25,028	-			זכאים ויתרות זכות
					התחייבויות פיננסיות
<u>51,066</u>	<u>49,553</u>	<u>40,762</u>			סך כל ההתחייבויות
<u>298,849</u>	<u>281,404</u>	<u>323,022</u>			סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 15 באוגוסט 2016

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
					הכנסות
235,750	57,951	66,498	114,219	128,271	דמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
21,964	5,420	3,364	10,309	6,493	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
572	361	955	425	1,150	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
270	65	72	127	148	הכנסות אחרות
258,556	63,797	70,889	125,080	136,062	סך כל ההכנסות
					הוצאות
83,468	19,590	26,515	38,515	52,571	עמלות והוצאות שיווק
119,704	28,097	34,480	56,695	70,105	הנהלה וכלליות
763	190	-	378	8	מימון
203,935	47,877	60,995	95,588	122,684	סך כל ההוצאות
54,621	15,920	9,894	29,492	13,378	רווח לפני מסים על הכנסה
(20,316)	(5,836)	(3,196)	(10,904)	(4,310)	מסים על הכנסה 6
34,305	10,084	6,698	18,588	9,068	רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2015	2015	2015	2016	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
34,305	10,084	6,698	18,588	9,068	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(32)	(1,264)	193	(244)	970	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
129	10	(530)	10	(914)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(28)	473	121	88	3	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
69	(781)	(216)	(146)	59	סך כל הרווח (הפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
34,374	9,303	6,482	18,442	9,127	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח	ביאור
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)							
יתרה ליום 1 בינואר 2016							
247,783	193,185	1,691	2,183	1,047	42,180	7,497	
25,350	3,960	-	1,313	101	19,976	-	1.ב.1 מיזוג חברה בשליטה משותפת לתוך החברה
9,068	9,068	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
970	-	-	-	970	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה : שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(914)	-	-	-	(914)	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
3	-	-	-	3	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
59	-	-	-	59	-	-	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
282,260	206,213	1,691	3,496	1,207	62,156	7,497	יתרה ליום 30 ביוני 2016
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)							
יתרה ליום 1 בינואר 2015							
213,409	158,880	1,691	2,183	978	42,180	7,497	
18,588	18,588	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(244)	-	-	-	(244)	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה : שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
10	-	-	-	10	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
88	-	-	-	88	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
(146)	-	-	-	(146)	-	-	סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
231,851	177,468	1,691	2,183	832	42,180	7,497	יתרה ליום 30 ביוני 2015

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניית	פרמיה על מניות	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרון הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סך הכל הון
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
יתרה ליום 1 באפריל 2016						
7,497	62,156	1,423	3,496	1,691	199,515	275,778
-	-	-	-	-	6,698	6,698
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:						
-	-	193	-	-	-	193
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה						
-	-	(530)	-	-	-	(530)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
-	-	121	-	-	-	121
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר						
-	-	(216)	-	-	-	(216)
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס						
7,497	62,156	1,207	3,496	1,691	206,213	282,260
יתרה ליום 30 ביוני 2016						

הון מניית	פרמיה על מניות	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרון הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סך הכל הון
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)						
יתרה ליום 1 באפריל 2015						
7,497	42,180	1,613	2,183	1,691	167,384	222,548
-	-	-	-	-	10,084	10,084
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:						
-	-	(1,264)	-	-	-	(1,264)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה						
-	-	10	-	-	-	10
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד						
-	-	473	-	-	-	473
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר						
-	-	(781)	-	-	-	(781)
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס						
7,497	42,180	832	2,183	1,691	177,468	231,851
יתרה ליום 30 ביוני 2015						

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
7,497	42,180	978	2,183	1,691	158,880	213,409
-	-	-	-	-	34,305	34,305
-	-	(32)	-	-	-	(32)
-	-	129	-	-	-	129
-	-	(28)	-	-	-	(28)
-	-	69	-	-	-	69
7,497	42,180	1,047	2,183	1,691	193,185	247,783

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2015

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לשנה, נטו ממש

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2015 (מבוקר) אלפי ש"ח	2015 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	2015 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	2016 (בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
34,305	10,084	6,698	18,588	9,068	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(614)	(404)	(918)	(452)	(1,125)	נכסי חוב סחירים
7	(5)	(4)	(1)	(5)	נכסי חוב שאינם סחירים
6	(1)	-	(1)	-	השקעות אחרות
763	191	-	379	8	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(23,509)	(3,992)	(2,570)	(12,385)	(9,589)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
					פחת והפחתות:
18	5	6	9	11	רכוש קבוע
7,329	1,758	1,842	3,456	3,682	נכסים בלתי מוחשיים
20,316	5,836	3,196	10,904	4,310	הוצאות מסים על הכנסה
4,316	3,388	1,552	1,909	(2,708)	
3,008	(454)	4,207	4,494	(3,049)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
14,162	(6,111)	(95)	11,944	15,534	שינוי בחייבים ויתרות חובה
17,170	(6,565)	4,112	16,438	12,485	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(936)	(785)	-	(785)	(268)	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
2,729	22	221	2,055	1,863	ריבית ששולמה
(24,721)	(5,226)	(5,784)	(14,417)	(11,826)	ריבית שהתקבלה
62	-	1,271	-	1,271	מסים ששולמו
(22,866)	(5,989)	(4,292)	(13,147)	(8,960)	מסים שהתקבלו
32,925	918	8,070	23,788	9,885	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(8)	-	(3)	-	(9)	רכישת רכוש קבוע
(5,653)	(1,833)	(1,235)	(3,496)	(2,539)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(25,024)	(2,249)	9,376	(12,233)	25,940	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(30,685)	(4,082)	8,138	(15,729)	23,392	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
25,000	-	-	-	-	קבלת הלוואה מהחברה האם
(25,000)	-	-	-	(25,000)	פירעון הלוואה מהחברה האם
-	-	-	-	4,049	מזומנים ממיוזג חברה בשליטה משותפת לתוך החברה
-	-	-	-	(20,951)	
2,240	(3,164)	16,208	8,059	12,326	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
7,348	18,571	5,706	7,348	9,588	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
9,588	15,407	21,914	15,407	21,914	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות הגמל לקצבה וקופת גמל לחיסכון, מאפשר לה להפעיל את תוכנית הפנסיה ואת קופת הגמל עבור משרתי צה"ל אותה מנהלת החברה במסגרת ההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן. החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל חברה לביטוח או החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

(2) קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן
הראל פנסיה (לשעבר: הראל גילעד פנסיה) (להלן: הקרן)	קרן פנסיה חדשה מקיפה
הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה כללית
קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לחיסכון

נכון למועד אישור דוחות כספיים אלה מתקיימת פעילות לא מהותית במסגרת קופת הגמל.

ב. אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

1. שינויים מבניים בחברה ובקרן

א. ביום 1 בינואר 2016 מוזגה מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "מנוף ניהול") לתוך החברה תוך חיסולה ללא פירוק. בנוסף, מוזגה קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה", שהיתה בניהולה של מנוף ניהול, לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה". שמה של הקרן לאחר המיזוג שונה ל-"הראל פנסיה".

המיזוגים בוצעו לאור החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד 2013, אשר במסגרתו בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן-"הממונה"), זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג ובהתאם לדרישת אגף שוק ההון.

העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמיתיה הקרנות המתמזגות ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

להלן ערך נכסי והתחייבויות מנוף ניהול ליום המיזוג:

1 בינואר, 2016	אלפי ש"ח	נכסים
1,167		נכסים בלתי מוחשיים
237		נכסי מסים שוטפים
489		חייבים ויתרות חובה
20,903		נכסי חוב סחירים
1		השקעות פיננסיות אחרות
4,049		מזומנים ושווי מזומנים
26,846		
45		התחייבויות
1,451		התחייבויות בגין מסים נדחים
1,496		זכאים ויתרות זכות
25,350		נכסים, נטו

ביאור 1 - כללי (המשך)**ב. אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)****1. שינויים מבניים בחברה ובקרן (המשך)**

ב. ביום 22 במרס, 2016 החליט דירקטוריון הראל גמל והשתלמות בע"מ, שהינה חברה מנהלת של קופות גמל וקרנות השתלמות בקבוצת הראל, ודירקטוריון החברה, על שינוי מבני המיועד להיכנס לתוקף מיום 1 באוקטובר 2016, במסגרתו תמוזג הראל גמל והשתלמות בע"מ לתוך החברה וקופות הגמל שבניהולה יועברו לניהול החברה. השינוי המבני כפוף לאישור הגורמים המוסמכים לרבות אישור הממונה.

2. קרן ברירת מחדל

ביום 13 במרס 2016 פרסמה המפקחת חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל המצרפת עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל. בחוזר נקבע כי צירוף לקופת גמל ייעשה על ידי בחירה אקטיבית של העובד את קופת הגמל או באמצעות המעסיק לקופת גמל שנבחרה על ידו וככל שלא נבחרה קופה כאמור, יצרף המעסיק את העובד לקופת ברירת המחדל שתבחר על ידי הממונה אחת לשלוש שנים. דמי הניהול בקופת ברירת המחדל יהיו בתוקף למשך 10 שנים ממועד ההצטרפות לקרן. בחירת קופת ברירת מחדל על ידי מעסיק או ארגון עובדים תיעשה לפי הליך תחרותי והסדרי ברירת מחדל קיימים ישארו בתוקף עד מרס 2019 לכל המאוחר.

בעקבות פרסום החוזר, הוגשה ביום 21 באפריל 2016 עתירה לבג"צ מטעם התאחדות חברות הביטוח למתן צו על תנאי וצו ביניים. בפסק הדין שניתן בעתירה נקבע כי קרנות הפנסיה שיבחרו על ידי הממונה בהליך התחרותי הראשון, ייבחרו אחת לשנתיים במקום אחת לשלוש שנים.

ביום 1 באוגוסט 2016 פרסמה הממונה את קרנות ברירת המחדל הנבחרות (קרן הפנסיה של מיטב דש גמל וקרן הפנסיה של הלמן אלדובי) ואת דמי הניהול שיגבו בקרנות אלה (מיטב דש: 0.01% מהצבירה ו- 1.31% מההפקדות, הלמן אלדובי: 0.001% מהצבירה ו- 1.49% מההפקדות) קרנות אלו יחלו לשמש כקרנות ברירת מחדל נבחרות מיום 1 בנובמבר 2016.

ליישום החוזר עלולות להיות השלכות מהותיות על דמי הניהול הנגבים מהעמיתים ועל גובה הוצאות הרכישה הנדחות ותקופת הפחתתן באופן שיפגע ברווחיות החברה.

בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של יישום חוזר זה.

ג. לנכסי הקרנות והקופה (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרנות והקופה שבניהולה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 15 באוגוסט 2016.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2015	2015	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
79,543	78,366	88,895	88,895	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
247,783	231,851	282,260	282,260	הון עצמי קיים
168,240	153,485	193,365	193,365	עודף
				(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
24,132	23,094	26,970	26,970	היקף נכסים מנוהלים
47,111	44,772	53,625	53,625	הוצאות שנתיות
8,300	10,500	8,300	8,300	דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה
79,543	78,366	88,895	88,895	סך כל הסכום הנדרש

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 6 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו-2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ- 18% ל- 17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015.

כתוצאה משינויים אלו שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ- 37.71% ל- 37.58% בשנת 2015 ול- 35.90% משנת 2016 ואילך.

לשינויים בשיעורי המס כאמור לא היתה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל ו/או על ההון העצמי של החברה.

ביאור 7 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. ביום 22 במרס 2016, אישר דירקטוריון החברה את עדכון הסכם התקשרות שבין הראל ביטוח לחברה בנוגע לשירותי הניהול והתפעול שמעניקה הראל ביטוח לחברה. בהתאם לעדכון ההתקשרות כאמור, החברה תישא בהוצאות בפועל בהן עמדה הראל ביטוח בגין השירותים כאמור והוא יחול באופן רטרואקטיבי מחודש ינואר 2016. להרחבה אודות שינוי הסכם ההתקשרות והשלכותיו, ראה ביאור 23 בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים בדוחות הכספיים השנתיים. מעבר לעדכון זה לא חל שינוי בהסכמים עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ב. לאור מיזוג מנוף ניהול לתוך החברה וחיסולה ללא פירוק (ראה ביאור 1.ב.1), בוטלו ההסכמים בין החברה לבין מנוף ניהול.

ג. במהלך תקופת הדוח פרעה החברה את יתרת ההלוואה שעמדה מול החברה האם.

ד. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה		חברות בשליטה משותפת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
-	109	-	109
34,465	-	-	-
ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)			
-	1,199	-	1,199
19,671	4	19,671	4
25,028	-	25,028	-
ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
157	1,229	157	1,229
20,708	68	20,708	68
25,260	-	25,260	-

ביאור 7 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	
			לתקופה של שישה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)
-	1,453	-	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(1,048)	-	(11,466)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	82	-	השתתפות בהוצאות עמלות
(784)	-	(60,502)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	(8)	הוצאות מימון
			לתקופה של שישה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
-	5,309	-	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(761)	-	(5,678)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	82	-	השתתפות בהוצאות עמלות
(881)	-	(46,231)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	(378)	הוצאות מימון
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)
-	824	-	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(548)	-	(5,629)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	41	-	השתתפות בהוצאות עמלות
(343)	-	(29,705)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	הוצאות מימון
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
-	2,920	-	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(413)	-	(2,780)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	45	-	השתתפות בהוצאות עמלות
(365)	-	(21,472)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	(190)	הוצאות מימון
			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
-	11,964	-	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(1,702)	-	(10,576)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	163	-	השתתפות בהוצאות עמלות
(1,719)	-	(97,722)	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	(763)	הוצאות מימון

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 ביוני 2016			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
71,851	-	71,851	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
71,851	2	71,853	סה"כ

ליום 30 ביוני 2015			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
64,954	-	64,954	נכסי חוב סחירים
-	4	4	אחרות
64,954	4	64,958	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2015			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
77,561	-	77,561	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
77,561	2	77,563	סה"כ

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.
 עם זאת, במסגרת הסדר שלו הייתה שותפה החברה נרשם בספריה מכשיר פיננסי הנמדד תחת רמת שווי 3, כאמור לעיל, הערך בספרים של מכשיר זה אינו מהותי.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופה שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פרטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסיה וקופת הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקה בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

ב. ביום 18 בנובמבר, 2012 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר. על פיו, סיום פרויקט הטיוב נקבע ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרוייקט. יחד עם זאת, נותרו נושאים אשר בשל מורכבותם הטיפול בהם יימשך גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרוייקט וצפוי להסתיים עד תום שנת 2016. החברה הודיעה לממונה על התמשכות הטיפול ועל לוח הזמנים הצפוי להשלמה. בהתאם לדרישות החוזר החברה נערכת לשימור פעולות הטיוב שביצעה וכן להמשך פעולות טיוב הנובעות מהפעילות השוטפת. במהלך יישום הפרוייקט, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ד. העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ה. ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיה זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיה זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

בחודש ינואר 2015 הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות. בחודש ספטמבר 2015 הוגשה תשובה לתגובה במסגרת טענו המבקשות כי הנתבעות לא הודיעו על העלאת דמי הניהול (להלן - טענת אי הגילוי החדשה) ובחודש אוקטובר 2015 הוגשה בקשה מטעם המבקשות לצרף לתשובה חוות דעת מטעם מר דורון שורר אשר כיהן כמפקח על הביטוח. כמו כן, הוגשו בקשות ותגובות נוספות לעניין זה. ביום 17 במרס 2016 התקיים דיון קדם משפט אשר בסיומו ניתנה החלטה לפיה התשובה לתגובה תיוותר על כנה והמשיבות תהיינה רשאיות להגיש תשובה לטענת אי הגילוי החדשה לרבות חוות דעת משלימה מטעמן. עוד נקבע כי הבקשה לצירוף חוות דעת נוספת תידחה וחלף זאת, תועבר פניה משותפת לממונה בדבר כוונת המאסדר החל משנת 1995. במהלך החודשים יוני-יולי 2016 הוגשו תשובה לטענת אי הגילוי החדשה וכן חוות דעת. נקבע דיון קדם משפט ליום 22 בספטמבר 2016.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. (המשך)

בהתאם להערכת יועציה המשפטית של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנטענו על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי לנסות ולהזדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים לקבלת בקשת האישור אינם עולים על הסיכויים להדיפתה.

ג. ביום 9 בספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.

ביום 19 במאי 2016 הוגשה תגובה מטעם ולהערכת יועציה המשפטית של החברה ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, הסיכויים להזדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.

ד. ביום 3 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) נגד החברה ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים (שאיירים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה הנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים.

התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות.

על החברה להגיש תגובה עד ליום 6 בספטמבר 2016, ונקבע מועד לדיון קדם משפט ליום 12 בינואר 2017. לאור שלביה המוקדמים של התביעה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.

ה. ביום 22 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסיה גובה, כביכול, מעמיתיה, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסיה, כספים, בגין ביטוח לסיכוני נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, וכאשר ידוע, כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה הראל פנסיה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתיה.

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהפריש כספים לקופות גמל ו/או קרנות פנסיה ו/או ביטוח מנהלים שמנהלת הראל פנסיה ואשר נגבו ממנו כספים רטרואקטיבית בגין ביטוח חיים ו/או סיכוני נכות וזאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למועד מתן החלטה בבקשה לאישורה כייצוגית.

נזקו האישי הנטען של התובע מוערך בסך של כ- 826 ש"ח והנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 5,577,000 ש"ח.

להערכת יועציה המשפטית של החברה הסיכוי שהחברה תחויב בסכום מהותי נמוך מ-50%.

ו. ביום 2 באוגוסט 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה.

הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח. לאור שלביה המוקדמים של התביעה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (לשעבר: הראל גילעד פנסיה) (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

15 באוגוסט 2016

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (לשעבר: הראל גילעד פנסיה) (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

15 באוגוסט 2016

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
(לשעבר: הראל גילעד פנסיה)

דוחות כספיים ביניים

ליום

30 ביוני 2016

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

דוחות כספיים ביניים

3 דוח על המצב הכספי ביניים

4 דוח הכנסות והוצאות ביניים

5 דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

6 ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (לשעבר: הראל גלעד פנסיה) המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת)

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (לשעבר: הראל גלעד פנסיה) (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 30 ביוני 2016, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו (להלן חוק הפיקוח). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

סומך חייקין
רואי חשבון

15 באוגוסט 2016

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
 הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
 (לשעבר: הראל גילעד פנסיה)

דוח על המצב הכספי ביניים

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		ביאור
2015	2015	2016	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
594,349	511,815	1,335,568	1,335,568	רכוש שוטף
193,980	33,250	413,655	413,655	מזומנים ושווי מזומנים
788,329	545,065	1,749,223	1,749,223	חייבים ויתרות חובה
7,013,125	6,681,676	8,034,609	8,034,609	השקעות פיננסיות
14,130,263	13,134,654	16,379,543	16,379,543	נכסי חוב סחירים
5,319,373	5,060,502	5,602,566	5,602,566	נכסי חוב שאינם סחירים
5,316,712	5,095,948	6,587,000	6,587,000	מניות
31,779,473	29,972,780	36,603,718	36,603,718	השקעות אחרות
				סך כל השקעות פיננסיות
325,463	319,288	348,458	348,458	נדל"ן להשקעה
32,893,265	30,837,133	38,701,399	38,701,399	סך כל הנכסים
158,193	130,682	344,646	344,646	זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פנסיוניות:
31,146,689	(* 29,349,456)	36,405,303	36,405,303	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
				התחייבויות לפנסיונרים
424,851	368,747	539,549	539,549	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
342,693	297,960	441,183	441,183	התחייבויות לנכים
479,789	439,585	607,577	607,577	התחייבויות לשאיירי מבוטח
369,865	303,027	438,498	438,498	עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
(11,017)	(8,960)	(4,053)	(4,053)	עתודה לפנסיונרים
1,606,181	(* 1,400,359)	2,022,754	2,022,754	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
				התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
4,959	4,862	5,080	5,080	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
3,778	3,531	5,140	5,140	התחייבויות לנכים
15,069	17,384	16,810	16,810	התחייבויות לשאיירי מבוטח
-	(202)	64	64	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
23,806	(* 25,575)	27,094	27,094	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
(39,049)	(68,939)	(98,398)	(98,398)	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים אחרים דמוגרפיים
(2,555)	-	-	-	גירעון אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(41,604)	(* (68,939)	(98,398)	(98,398)	סה"כ גירעון אקטוארי
32,735,072	30,706,451	38,356,753	38,356,753	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
32,893,265	30,837,133	38,701,399	38,701,399	סך כל ההתחייבויות

(* סווג מחדש. ראה ביאור ב.2)

רם גבל
 סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
 מנכ"ל

מישל סיבוני
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 15 באוגוסט 2016
 הביאורים המוצגים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
(לשעבר: הראל גילעד פנסיה)

דוח הכנסות והוצאות ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
2015	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(281)	(5,218)	7,003	(817)	(8,699)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
26,261	(225,384)	181,350	(89,167)	264,355	מנכסי חוב סחירים
541,391	102,423	218,974	243,465	359,590	מנכסי חוב שאינם סחירים
279,880	19,973	699	391,379	(208,458)	ממניות
161,914	(11,761)	50,141	440,955	(76,795)	מהשקעות אחרות
31,180	19,047	250	21,196	(3,147)	מנדל"ן להשקעה
1,040,626	(95,702)	451,414	1,007,828	335,545	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
5,264	2,009	1,579	4,702	2,024	הכנסות אחרות
1,045,609	(98,911)	459,996	1,011,713	328,870	סך כל ההכנסות (הפסדים)
					הוצאות
231,524	56,908	65,399	112,098	126,134	דמי ניהול
39,828	9,847	14,629	17,699	26,060	הוצאות ישירות
6,632	757	2,069	1,633	3,308	מסים
277,984	(* 67,512)	82,097	(* 131,430)	155,502	סך כל ההוצאות
767,625	(166,423)	377,899	880,283	173,368	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

(* סווג מחדש. ראה ביאור 2.ב)

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה
(לשעבר: הראל גילעד פנסיה)

דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
27,864,776	29,883,599	36,639,783	27,864,776	32,735,072	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
-	-	-	-	2,936,176	קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה **
4,896,125	(* 1,172,798)	1,560,258	(* 2,291,558)	2,937,987	תקבולים מדמי גמולים
1,194	(* 269)	262	(* 664)	525	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
					תשלומים:
					תשלומים לפנסיונרים
21,065	5,000	7,483	9,708	14,009	תשלומי פנסיית זקנה
49,378	(* 11,725)	20,395	(* 22,398)	36,461	תשלומי פנסיית נכות
25,388	6,371	8,382	12,213	16,261	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
484	101	40	236	143	תשלומי פנסיית זקנה
200	46	67	110	134	תשלומי פנסיית נכות
1,019	258	259	518	520	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים אחרים
626,286	146,123	172,979	307,636	360,237	פדיונות
723,820	169,624	209,605	352,819	427,765	סך כל התשלומים
					העברות צבירה לקרן
40,830	9,355	17,756	19,157	31,318	העברות מחברות ביטוח
590,337	149,009	211,348	334,916	418,672	העברות מקרנות פנסיה חדשות
35,862	10,799	11,298	20,668	19,143	העברות מקופות גמל
					העברות צבירה מהקרן
16,345	2,046	15,172	6,427	25,291	העברות לחברות ביטוח
710,664	178,286	231,870	341,292	433,483	העברות לקרנות פנסיה חדשות
8,460	2,461	4,680	3,705	7,919	העברות לקופות גמל
(68,440)	(13,630)	(11,320)	23,317	2,440	העברות צבירה, נטו
767,625	(* 166,423)	377,899	(* 880,283)	173,368	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
32,735,072	30,706,451	38,356,753	30,706,451	38,356,753	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

(* סווג מחדש. ראה ביאור 2.ב)

** לפרטים בדבר מיזוג קרן פנסיה ראה ביאור 1.ה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה (לשעבר: הראל גילעד פנסיה) (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח.
- הקרן מנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - הראל ניהול או החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2016, ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).
- ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 15 באוגוסט, 2016.

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ה. שינויים מבניים בחברה המנהלת ובקרן

ביום 1 בינואר 2016 מוזגה מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "מנוף ניהול") לתוך החברה המנהלת תוך חיסולה ללא פירוק. במסגרת המיזוג כאמור, מוזגה גם קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה", שהיתה בניהולה של מנוף ניהול, לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה", ושמה של הקרן לאחר המיזוג שונה להראל פנסיה.

המיזוגים בוצעו לאור החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד 2013, אשר במסגרתו בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג ובהתאם לדרישת אגף שוק ההון.

העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמיתי הקרנות המתמזגות ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

ראה בנוסף ביאור 3 בדבר המיזוג.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. סווג מחדש

מספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם להנחיות הממונה בחוזר 2-3-2016, וזאת על מנת לשקף למפרע את תוצאות ויתרות הקרן באופן עקבי בתקופות המוצגות. לסיווגים שנערכו לא הייתה השפעה על יתרת הנכסים נטו של הקרן, על זכויות העמיתים ועל עודף ההכנסות על ההוצאות.

ג. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע	
%	%	
		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום:
(1.44)	(0.40)	30 ביוני 2016
(3.09)	(0.50)	30 ביוני 2015
		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:
2.12	0.51	30 ביוני 2016
(5.30)	1.12	30 ביוני 2015
0.33	(0.90)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

ביאור 3 - מיזוג

להלן נתוני פרופורמה בגין דוח על המצב הכספי, דוח הכנסות והוצאות ודוח תנועה בקרן הפנסיה, בהנחה כי המיזוג היה משתקף בדוחות כאמור בתקופות המקבילות אשתקד. נתוני הפרופורמה הוכנו על ידי חיבור מצרפי של נתוני הקרנות שמוזגו כאמור. ההתחייבויות הפנסיונית לא חושבו מחדש על בסיס הנתונים הממוזגים.

א. דוח על המצב הכספי פרופורמה

נתוני פרופורמה	
ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 ביוני 2015
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
688,898	561,894
210,133	34,360
899,031	596,254
7,481,924	7,140,452
15,466,346	14,316,455
5,822,126	5,523,805
5,816,890	5,555,017
34,587,286	32,535,729
355,141	348,542
35,841,458	33,480,525
170,210	139,117
33,992,872	31,912,039
439,404	382,557
355,253	311,105
512,674	471,159
390,464	319,525
(11,566)	(9,306)
1,686,229	1,475,040
4,959	4,862
5,301	4,673
16,929	19,286
-	(168)
27,189	28,653
(32,523)	(74,324)
(2,519)	-
(35,042)	(74,324)
35,671,248	33,341,408
35,841,458	33,480,525

רכוש שוטף

מזומנים ושווי מזומנים

חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות אחרות

סך כל השקעות פיננסיות

נדל"ן להשקעה

סך כל הנכסים

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות פנסיוניות:

התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה

התחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאירי מבוטח

עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו

עתודה לפנסיונרים

סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאירי מבוטח

עתודה לזכאים קיימים לפנסיה

סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים

גירעון אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית

סה"כ גירעון אקטוארי

סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות

סך כל ההתחייבויות

ביאור 3 - מיזוג (המשך)

ב. דוח הכנסות והוצאות פרופורמה

נתוני פרופורמה		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015
(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
(388)	(5,745)	(1,075)
27,573	(241,904)	(95,993)
592,833	108,718	265,644
310,464	21,082	425,078
171,514	(11,752)	478,067
34,195	21,029	23,327
1,136,579	(102,827)	1,096,123
5,287	2,026	4,716
1,141,478	(106,546)	1,099,764
244,610	60,914	119,241
43,599	10,753	19,263
7,230	824	1,767
295,439	72,491	140,271
846,039	(179,037)	959,493

הכנסות (הפסדים)

מזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

מנדליין להשקעה

סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות (הפסדים)

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

ביאור 3 - מיזוג (המשך)

ג. דוח תנועה בקרן הפנסיה פרופורמה

נתוני פרופורמה		
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015
(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
30,210,419	32,410,250	30,210,419
5,389,135	1,289,883	2,492,099
1,194	269	664
21,861	5,194	10,101
51,859	12,282	23,416
27,158	7,128	13,289
484	101	236
278	61	139
1,158	293	588
650,156	151,598	319,670
752,954	176,657	367,439
43,084	9,984	20,025
648,880	162,386	368,368
36,098	10,867	20,779
16,482	2,055	6,482
723,034	181,475	351,434
8,743	2,469	3,756
(20,197)	(2,762)	47,500
846,039	(179,037)	959,493
35,671,248	33,341,408	33,341,408

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה

תגמולים מדמי גמולים

חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים

תשלומים:

תשלומים לפנסיונרים

תשלומי פנסיית זקנה
תשלומי פנסיית נכות
תשלומי פנסיית שאירים

תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה

תשלומי פנסיית זקנה
תשלומי פנסיית נכות
תשלומי פנסיית שאירים

תשלומים אחרים

פדיונות

סך כל התשלומים

העברות צבירה לקרן

העברות מחברות ביטוח
העברות מקרנות פנסיה חדשות
העברות מקופות גמל

העברות צבירה מהקרן

העברות לחברות ביטוח
העברות לקרנות פנסיה חדשות
העברות לקופות גמל

העברות צבירה, נטו

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

ביאור 4 - התחייבויות פנסיוניות

- א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2015 אשר נערך אף הוא על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר. נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי.
- ב. נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
2012	2013	2014	2015	2016	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אחוזים מתוך ההתחייבות					
0.09	0.13	0.19	0.04	0.08	כלל עמיתי הקרן
-	-	-	0.01	-	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
0.64	0.11	(0.15)	(0.22)	(0.25)	עודף דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
-	0.07	0.06	0.13	0.08	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
-	-	-	(0.01)	(0.08)	עודף דמוגרפי בגין חזרה מנכות
(0.04)	(0.04)	(0.05)	(0.11)	(0.06)	גירעון דמוגרפי בגין פטירת נכים
-	(0.23)	(0.47)	(0.26)	(0.08)	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
(0.10)	(0.02)	-	-	-	גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
(0.09)	-	-	-	-	גירעון דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.50	0.02	(0.42)	(0.42)	(0.31)	גירעון דמוגרפי בגין גורמים אחרים
					סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן
0.50	0.02	(0.42)	(0.42)	(0.31)	מיועד למבוטחים
					סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי המיועד למבוטחים כדלעיל
0.50	0.02	(0.42)	(0.42)	(0.31)	מיועד לפנסיונרים
7.06	1.99	7.12	(0.14)	4.41	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
(6.76)	(1.19)	(8.96)	0.08	(4.04)	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(0.30)	(0.81)	1.39	(0.08)	(0.37)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
-	0.01	-	-	-	(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
0.50	0.02	(0.87)	(0.56)	(0.31)	אחר
					סך הכל עודף (גירעון) המיועד לפנסיונרים
0.50	0.02	(0.42)	(0.42)	(0.31)	מיועד לזכאים קיימים
2.81	1.30	3.68	(0.19)	2.12	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
(2.84)	(0.54)	(3.96)	(0.18)	(1.88)	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(0.06)	(0.76)	0.28	(0.69)	(0.24)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
0.41	0.02	(0.42)	(1.48)	(0.31)	(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
					סך הכל עודף (גירעון) המיועד לזכאים קיימים

ביאור 5 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
142,146	34,568	40,450	68,352	77,621
82,611	20,667	22,618	40,588	44,022
224,757	55,235	63,068	108,940	121,643
6,767	1,673	2,331	3,158	4,491
231,524	56,908	65,399	112,098	126,134

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
 דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2015	2016	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%	%	%
6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
2.91	2.97	2.63	2.99	2.67
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.28	0.28	0.25	0.28	0.25
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 ביוני 2016.

הראל

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 30.06.2016

דוד אנגלמאייר - אקטואר
אוגוסט 2016

1. הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן פנסיה הראל ליום 30/06/2016.

החל מסוף שנת 2004 אני יועץ של הקרן, אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם ביום המאזן למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן (א) וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

ד. לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30/06/2016, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

פ.י. וי. אי. אקטואריה בע"מ

שם החברה
בה עובד האקטואר

דוד אנגלמאיר

שם האקטואר

תאריך

2. מאזן אקטוארי

הראל - קרן פנסיה - זכויות צבורות מאזן אקטוארי 30/06/2016 באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
<u>ליום</u>	<u>ליום</u>	<u>ליום</u>	
31/12/2015	31/03/2016	30/06/2016	
			<u>נכסים</u>
<u>32,893,265</u>	<u>36,783,554</u>	<u>38,701,399</u>	סה"כ נכסים לפי הדו"ח על המצב הכספי
			<u>התחייבויות</u>
			לפנסיונרים זכאים קיימים
4,959	4,915	5,080	זקנה ושאיירי זקנה
3,778	5,270	5,140	נכים
15,069	16,752	16,810	שאיירי פעיל
<u>0</u>	<u>126</u>	<u>64</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
23,806	27,063	27,094	סה"כ לפנסיונרים
			לפנסיונרים זכאים חדשים
424,852	480,559	539,549	זקנה ושאיירי זקנה
342,693	373,603	441,183	נכים
479,789	571,060	607,577	שאיירי פעיל
369,865	399,463	438,498	IBNR
<u>(11,017)</u>	<u>(6,696)</u>	<u>(4,053)</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
1,606,181	1,817,989	2,022,754	סה"כ לפנסיונרים
31,146,689	34,814,213	36,405,303	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(18)	(14)	(67)	פנסיונרים זכאים קיימים
(1,920)	(935)	(5,017)	פנסיונרים זכאים חדשים
<u>(37,111)</u>	<u>(18,533)</u>	<u>(93,314)</u>	מבוטחים
(39,049)	(19,482)	(98,398)	סה"כ
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(252)	0	0	פנסיונרים זכאים קיימים
<u>(2,303)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	פנסיונרים זכאים חדשים
<u>(2,555)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	סה"כ
(41,604)	(19,482)	(98,398)	סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי
158,193	143,771	344,646	התחייבויות אחרות
<u>32,893,265</u>	<u>36,783,554</u>	<u>38,701,399</u>	סה"כ התחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **זכאים קיימים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 1/1/2004
2. **זכאים חדשים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה אחרי 31/12/2003
3. **קצבת זקנה ושאירי זקנה לפנסיונרים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות לפנסיונרים ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים ושאירים של פנסיונרים שנפטרו.
4. **קצבת נכות** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות בגין נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאיר נכה.
5. **שאירי פעיל** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
6. **IBNR** – בגין תביעות נכות ושאירים שאירעו אך טרם דווחו לחברה.
7. **התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים הפעילים והבלתי פעילים.
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** (ע"פ הבהרה שקיבלנו בע"פ - עודף רבעון אחרון בלבד) – מוצג ע"פ הנחיות משרד האוצר (חוזר גופים מוסדיים 2016-9-3 מתאריך 12.1.2016) בחלוקה לעודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים החלטנו בנוסף להציג את העודף בחלוקה לפנסיונרים/מבוטחים פעילים/מבוטחים בלתי פעילים.

3. דוח תנועה בעודף (גרעון) אקטוארי (באלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום					השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח מבוטחים, פנסיונרים, וזכאים קיימים
	31/12/2015	31/03/2016	30/06/2016			
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
0.04	(0.02)	0.10	39,184	(7,306)	31,878	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.01	(0.00)	(0.00)	(708)	(539)	(1,247)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושארים
(0.01)	0.01	(0.09)	(35,463)	37,530	2,067	ג. מקרי מוות – נכים
(0.22)	(0.16)	(0.10)	(38,783)	71,787	33,004	ד. יציאה לנכות
0.13	0.13	(0.05)	(17,999)	(917)	(18,916)	ה. חזרה מנכות
(0.00)	(0.00)	(0.00)	(263)			ו. ביטוח משנה
(0.11)	(0.02)	(0.04)	(14,217)			ז. פרישות במהלך השנה
(0.26)	0.00	(0.08)	(29,962)			ח. שינויים בעתודת IBNR
0.00	0.00	0.00	82			ט. שינויי שיטות והנחות
0.00	0.00	0.00	0			י. שינויים בתקנון הקרן
0.00	(0.00)	(0.00)	(269)			יא. סך הגורמים האחרים
(0.42)	(0.05)	(0.26)	(98,398)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים חדשים
	31/12/2015	31/03/2016	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
(6,687)	(935)	(5,017)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
1,220	(56,644)	(21,298)	שינויים בריבית ההיוון
(2,191)	61,411	23,794	סטייה מהנחת התשואה
(1,328)	(4,767)	(2,496)	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(8,986)	(935)	(5,017)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
(0.56)	(0.05)	(0.25)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים וזכאים קיימים
	31/12/2015	31/03/2016	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
(98)	(14)	(67)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(42)	(353)	(145)	שינויים בריבית ההיוון
(47)	479	82	סטייה מהנחת התשואה
(163)	(126)	63	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(350)	(14)	(67)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
(1.48)	(0.05)	(0.25)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

4. הסתמכות על מומחה אחר

לא רלבנטי

5. הערות והבהרות

- מספרי השוואה של 2015 (מאזן ודו"ח תנועה) עבור קרן פנסיה הראל-גילעד בלבד (ללא קרן פנסיה מנוף שהתמזגה לקרן פנסיה הראל-גילעד בתחילת 2016). הצגה זאת תואמת את ההצגה בדוח הכספי. מאחר והשוואה זאת משווה שני דברים שאינם ברי השוואה כללתי כנספח א' מספרי השוואה על בסיס ממוזג שלכאורה ניתנים להשוואה.

- לגבי עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים, ניתן לראות עבור רבעון שני של 2016 ששיעור הגירעון הוא 0.25% ואילו אצל הסה"כ אנו מציגים 0.26%. על פניו השיעור שחולק לכל העמיתים שהוא העודף הדמוגרפי בלבד הוא זהה. הפער נובע מזה שמצד אחד הטבלה מציגה את העודף בשקלים (שחושב בשלב של ההתחייבויות הרעיניות) אך בפועל המאזן מחושב לפי התחייבויות על בסיס ריבית בתאריך המאזן. במקרה דנן מדובר על פער משמעותי בגובה ההתחייבות ולכן כאשר מחלקים את הגירעון המוצג שחושב בשלב הרעינוני בהתחייבויות בפועל מתקבל שיעור שונה לפנסיונרים זכאים חדשים. אותו מקרה נכון גם לגבי הרבעון הראשון, אך בגלל עיגול אנו מציגים 0.05% גירעון (סה"כ היה 0.0532% גירעון ואילו אצל הפנסיונרים אנו מציגים 0.0513%)

- מקרה מוות מבוטחים מול מקרה מוות נכים: במהלך הרבעון הנוכחי הקרן בחנה יותר לעומק את מקור תביעות שאירים חדשים בתקופה הנוכחית לצורך שיוך מדויק יותר של מקורות הרווח. התברר שהיקף גדול של תביעות מוות שעד כה זוהו/דווחו כתביעות מוות סתמיות הן בפועל תביעות מוות של מקרי נכות. הנושא עד כה לא התברר כי הרבה מקרי נכות דורשים זמן רב עד שנקבעים ועד אותו זמן הנכות כבר הסתיימה עקב התאוששות או פטירת העמית. המקרים נרשמים כתשלומים ח"פ בתביעות אבל לא הופיעו אצלנו במאזן דצמבר האחרון כמקור להשוואה. נושא זה ייבדק יותר לעומק גם אחורה, אך להערכתנו לגילוי זה עשויות להיות השפעות משמעותיות ביחס למחקרים השונים שבוצעו בשוק. לכאורה חושבו שיעורי מוות גבוהים מדי בגין מבוטחים ושיעורי מוות נמוכים מדי עבור הנכים. עדכון הנחות כאמור ישנה את מבנה גביית עלויות ריסק ועלות מוות לשאיר נכה.

- IBNR: בבדיקה של פנסיית נכות ממוצעת, התברר שיש גידול (בעיקר עקב עדכון תקנון עם מסלול ברירת מחדל) משמעותי בפנסיות אלו. הואיל וה-IBNR בין היתר מבוסס על פנסייה ממוצעת, עדכנו את IBNR בכ-23 מיליוני ש"ח (10%) בגין הגידול הזה. אנחנו מתכוונים לחקור את הנושא הזה יותר לעומק לקראת הדוחות של סוף שנה.

- נתונים סטטיסטיים מול הצגה במאזן: בנתונים סטטיסטיים מדווחים עמיתים פעילים ומוקפאים
בנפרד. החלוקה לעמית פעיל ומוקפא היא על פי על פי הגדרות האוצר בהתאם לחוזר 2016-9-
3 בהתאם להנחיית האוצר ולא לפי הגדרת התקנון הקיים. במאזן שתי קבוצות עמיתים אלו
מוצגים ביחד. על פי התקנון הם משתתפים באופן שווה בעודף האקטוארי (בשונה מקרן פנסיה
כללית).

א. מידע אודות עמית הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר		מספר עמיתים ליום 30/06/2016
				עמיתים שאינם מקבלי קצבה
447,467	268,276	179,191		פעילים
476,677	279,194	197,483		שאינם פעילים
924,144	547,470	376,674		סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
				מקבלי קצבה
1,895	996	899	זקנה	
1,431	840	591	שארים	פנסיונרים
1,093	569	524	נכות	
4,419	2,405	2,014		סה"כ פנסיונרים
30	11	19	זקנה	
68	47	21	שארים	זכאים קיימים
10	5	5	נכות	לפנסיה
108	63	45		סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
928,671	549,938	378,733		סה"כ עמית הקרן

ב. מידע אודות עמיתים שהחלו לקבל קצבה:

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				מספר עמיתים שהחלו לקבל קצבה
31/03/2016		30/06/2016		
נקבה	זכר	נקבה	זכר	
61	63	82	81	מספר פורשים
11,600,254	19,196,071	22,568,099	22,212,417	סך נכסים

נספח א' - מאזן ודוח תנועה ממוזג עבור הראל-גילעד עם מנוף

הראל - קרן פנסיה - זכויות צבורות מאזן אקטוארי 30/06/2016 באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
ליום 31/12/2015	ליום 31/03/2016	ליום 30/06/2016	
			<u>נכסים</u>
<u>35,841,458</u>	<u>36,783,554</u>	<u>38,701,399</u>	סה"כ נכסים לפי הדו"ח על המצב הכספי
			<u>התחייבויות</u>
			לפנסיונרים זכאים קיימים
4,959	4,915	5,080	זקנה ושאיירי זקנה
5,301	5,270	5,140	נכים
16,929	16,752	16,810	שאיירי פעיל
<u>0</u>	<u>126</u>	<u>64</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
27,189	27,063	27,094	סה"כ לפנסיונרים
			לפנסיונרים זכאים חדשים
439,404	480,559	539,549	זקנה ושאיירי זקנה
355,253	373,603	441,183	נכים
512,674	571,060	607,577	שאיירי פעיל
390,464	399,463	438,498	IBNR
<u>(11,566)</u>	<u>(6,696)</u>	<u>(4,053)</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
1,686,229	1,817,989	2,022,754	סה"כ לפנסיונרים
33,992,872	34,814,213	36,405,303	יתרות צבורות עבור מבוטחים
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(11)	(14)	(67)	פנסיונרים זכאים קיימים
(1,721)	(935)	(5,017)	פנסיונרים זכאים חדשים
<u>(30,791)</u>	<u>(18,533)</u>	<u>(93,314)</u>	מבוטחים
(32,523)	(19,482)	(98,398)	סה"כ
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(216)	0	0	פנסיונרים זכאים קיימים
<u>(2,303)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	פנסיונרים זכאים חדשים
<u>(2,519)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	סה"כ
(35,042)	(19,482)	(98,398)	סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי
170,210	143,771	344,646	התחייבויות אחרות
<u>35,841,458</u>	<u>36,783,554</u>	<u>38,701,399</u>	סה"כ התחייבויות

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום					השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח מבוטחים, פנסיונרים, וזכאים קיימים
	31/12/2015	31/03/2016	30/06/2016			
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
0.04	(0.02)	0.10	39,184	(7,306)	31,878	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.01	(0.00)	(0.00)	(708)	(539)	(1,247)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
(0.01)	0.01	(0.09)	(35,463)	37,530	2,067	ג. מקרי מוות – נכים
(0.19)	(0.16)	(0.10)	(38,783)	71,787	33,004	ד. יציאה לנכות
0.12	0.13	(0.05)	(17,999)	(917)	(18,916)	ה. חזרה מנכות
(0.00)	(0.00)	(0.00)	(263)			ו. ביטוח משנה
(0.10)	(0.02)	(0.04)	(14,217)			ז. פרישות במהלך השנה
(0.25)	0.00	(0.08)	(29,962)			ח. שינויים בעתודת IBNR
0.00	0.00	0.00	82			ט. שינויי שיטות והנחות
0.00	0.00	0.00	0			י. שינויים בתקנון הקרן
0.01	(0.00)	(0.00)	(269)			יא. סך הגורמים האחרים
(0.38)	(0.05)	(0.26)	(98,398)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים חדשים
	31/12/2015	31/03/2016	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
(6,724)	(935)	(5,017)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
1,241	(56,644)	(21,298)	שינויים בריבית ההיוון
(2,133)	61,411	23,794	סטייה מהנחת התשואה
(1,406)	(4,767)	(2,496)	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(9,022)	(935)	(5,017)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
(0.53)	(0.05)	(0.25)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח פנסיונרים זכאים קיימים
	31/12/2015	31/03/2016	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
(100)	(14)	(67)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(53)	(353)	(145)	שינויים בריבית ההיוון
(18)	479	82	סטייה מהנחת התשואה
(144)	(126)	63	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(315)	(14)	(67)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
(1.16)	(0.05)	(0.25)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

15 באוגוסט 2016

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ
הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ביניים

ליום

30 ביוני 2016

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

דוחות כספיים ביניים

3 דוח על המצב הכספי ביניים

4 דוח הכנסות והוצאות ביניים

5 דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

6 ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנוהלת)

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 30 ביוני 2016, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנוהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו (להלן חוק הפיקוח). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

סומך חייקין
רואי חשבון

15 באוגוסט 2016

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2015	2015	2016	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
			רכוש שוטף
13,994	9,745	26,766	מזומנים ושווי מזומנים
11,724	6,791	14,852	חייבים ויתרות חובה
25,718	16,536	41,618	
			השקעות פיננסיות
263,963	247,490	274,682	נכסי חוב סחירים
80,936	66,864	100,186	נכסי חוב שאינם סחירים
78,008	73,147	78,844	מניות
75,479	72,053	87,378	השקעות אחרות
498,386	459,554	541,090	סך כל השקעות פיננסיות
			נדל"ן להשקעה
3,931	3,854	3,860	
2,878	2,946	3,621	נכסי ביטוח משנה
530,913	482,890	590,189	סך כל הנכסים
			זכאים ויתרות זכות
2,574	1,927	8,305	
			התחייבויות פנסיוניות:
			התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
60,172	42,554	89,173	התחייבויות לעמיתים מבוטחים
401,588	375,713	419,861	התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
461,760	(* 418,267)	509,034	סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			התחייבויות לפנסיונרים
62,119	59,452	66,030	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
3,042	3,074	3,800	התחייבויות לנכים
1,792	281	2,332	התחייבויות לשאיירי מבוטח
41	92	43	עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
373	363	380	עתודה לפנסיונרים
67,367	(* 63,262)	72,585	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
(788)	(* (566)	265	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
528,339	480,963	581,884	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
530,913	482,890	590,189	סך כל ההתחייבויות
			(* סווג מחדש. ראה ביאור 2.ב

3

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 15 באוגוסט 2016

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		ביאור
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
(65)	(103)	119	(64)	(88)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
638	(7,006)	4,793	(791)	7,899	מנכסי חוב סחירים
2,771	(1,443)	972	960	2,290	מנכסי חוב שאינם סחירים
4,688	227	(60)	5,545	(2,863)	ממניות
1,519	137	431	5,831	(1,420)	מהשקעות אחרות
375	240	(1)	262	(45)	מנדל"ן להשקעה
9,991	(7,845)	6,135	11,807	5,861	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
31	8	151	23	142	הכנסות אחרות (הפסדים)
9,957	(7,940)	6,405	11,766	5,915	סך כל ההכנסות (הפסדים)
					הוצאות
4,279	1,043	1,270	2,143	2,324	דמי ניהול
534	132	(2)	242	138	הוצאות ישירות
96	11	27	21	44	מסים
4,909	(* 1,186)	1,295	(* 2,406)	2,506	סך כל ההוצאות
5,048	(9,126)	5,110	9,360	3,409	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

(* סווג מחדש. ראה ביאור 2.ב)

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2015	2015	2015	2016	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
432,193	472,999	543,638	432,193	528,339	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
105,854	(* 23,346)	40,722	(* 49,257)	63,110	תקבולים מדמי גמולים
1,569	(* 369)	739	(* 630)	1,316	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים תשלומים:
					תשלומים לפנסיונרים
3,820	940	1,020	1,866	2,020	תשלומי פנסיית זקנה
161	(* 42)	49	(* 82)	119	תשלומי פנסיית נכות
216	32	60	104	120	תשלומי פנסיית שאירים
					תשלומים אחרים
5,462	1,276	1,544	2,631	4,291	פדיונות
1,724	256	57	770	856	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
7,935	2,034	2,616	3,913	5,694	סך כל התשלומים, נטו
					העברות צבירה לקרן
358	170	323	358	652	העברות מחברות ביטוח
2,785	491	2,100	1,022	3,816	העברות מקרנות פנסיה חדשות
3,245	342	293	656	1,098	העברות מקופות גמל
					העברות צבירה מהקרן
1,369	311	566	947	1,316	העברות לחברות ביטוח
8,100	3,165	5,602	4,502	9,052	העברות לקרנות פנסיה חדשות
2,171	1,380	779	1,891	1,162	העברות לקופות גמל
(5,252)	(3,853)	(4,231)	(5,304)	(5,964)	העברות צבירה, נטו
5,048	(* (9,126)	5,110	(* 9,360)	3,409	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
528,339	480,963	581,884	480,963	581,884	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

(* סווג מחדש. ראה ביאור 2.ב.

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני 2016, ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ב. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 15 באוגוסט 2016.

ג. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. סווג מחדש

מספרי ההשוואה סווגו מחדש בהתאם להנחיות הממונה בחוזר 2-3-2016, וזאת על מנת לשקף למפרע את תוצאות ויתרות הקרן באופן עקבי בתקופות המוצגות. לסיווגים שנערכו לא הייתה השפעה על יתרת הנכסים נטו של הקרן, על זכויות העמיתים ועל עודף ההכנסות על ההוצאות.

ג. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2016	(0.40)	(1.44)
30 ביוני 2015	(0.50)	(3.09)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

30 ביוני 2016	0.51	2.12
30 ביוני 2015	1.12	(5.30)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

0.33	(0.90)
------	--------

ביאור 3 - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2015 אשר נערך אף הוא על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר. נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי.

ביאור 3 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני
2012	2013	2014	2015	2016
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
אחוזים מתוך ההתחייבות				
כלל עמיתי הקרן				
			0.05	0.03
(0.21)	(0.21)	-		
(0.26)	(0.23)	(0.15)	(0.36)	(0.25)
0.03	0.01	-	-	0.01
(0.25)	(0.07)	(0.01)	(0.02)	(0.15)
(0.69)	(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.36)
מיועד למבוטחים				
(0.69)	(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.36)
למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - ("מסלולים מקיפים")				
			(0.33)	(0.36)
(0.50)	(0.16)			
-	2.11	(0.33)		0.98
-	(7.07)	0.50		0.14
-	-	(0.35)		(0.34)
-	4.71	0.16		(0.78)
-	(0.20)	0.01		-
-	-	-		0.03
-	0.01	-		(0.01)
(0.50)	(0.60)	(0.34)		(0.34)
מיועד לפנסיונרים				
(0.69)	(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.36)
10.08	3.39	9.86	0.48	4.65
(9.15)	(0.80)	(10.32)	(0.30)	(4.64)
(0.93)	(0.94)	0.46	(0.18)	(0.01)
(0.69)	1.15	(0.16)	(0.33)	(0.36)

עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
גירעון דמוגרפי בגין גורמים אחרים
סך הכל גירעון דמוגרפי לעמיתי הקרן

מיועד למבוטחים
סך הכל גירעון דמוגרפי המיועד למבוטחים כדלעיל

למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - ("מסלולים מקיפים")
סה"כ עודף דמוגרפי לכלל מבוטחי הקרן ומקבלי פנסיה דלעיל
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
גירעון דמוגרפי בגין חזרה מנכות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין ביטוח משנה
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
סך הכל גירעון דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים

מיועד לפנסיונרים
סך הכל גירעון דמוגרפי כדלעיל
עודף בגין סטיה מהנחת התשואה
גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
סך הכל עודף (גירעון) המיועד לפנסיונרים

ביאור 4 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2015	2015	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,210	253	461	602	740
2,686	705	699	1,355	1,369
3,896	958	1,160	1,957	2,109
383	85	110	186	215
4,279	1,043	1,270	2,143	2,324

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2015	2015	2015	2016
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%	%	%
4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
1.15	1.08	1.13	1.22	1.19
1.05	1.05	1.05	1.05	1.05
0.63	0.65	0.56	0.66	0.57
2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
2.00	0.50	0.50	2.00	2.00
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית
לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה
המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת
רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה
המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת
רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור
פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת
רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור
פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2013
ואילך

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה
החברה המנהלת בפועל

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה
החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים
שפרשו החל מחדש ינואר 2010 ואילך

(* ראה סעיף ג. להלן.)

ביאור 4 - דמי ניהול (המשך)

ג. דמי הניהול בקרן הפנסיה הכללית

ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

(1) דמי הניהול המירביים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות.

(2) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

(3) דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

ביאור 5 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 ביוני 2016.

הראל כללית

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 30.06.2016

דוד אנגלמאייר - אקטואר
אוגוסט 2016

1. הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן פנסיה הראל כללית ליום 30/06/2016.

החל מסוף שנת 2004 אני יועץ של הקרן, אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן(א), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

2. מאזן אקטוארי

הראל כללית - קרן פנסיה - זכויות צבורות			
מאזן אקטוארי			
30/06/2016			
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
<u>ליום</u>	<u>ליום</u>	<u>ליום</u>	
31/12/2015	31/03/2016	30/06/2016	
			<u>נכסים</u>
<u>530,913.</u>	<u>546,574</u>	<u>590,189</u>	סה"כ נכסים לפי הדו"ח על המצב הכספי
			התחייבויות
			לפנסיונרים זכאים קיימים
0.0	0.0	0.0	זקנה ושאיירי זקנה
0.0	0.0	0.0	נכים
0.0	0.0	0.0	שאיירי פעיל
<u>0.0</u>	<u>0.0</u>	<u>0.0</u>	עתודה לפנסיונרים
0.0	0.0	0.0	סה"כ לפנסיונרים
			לפנסיונרים זכאים חדשים
62,119	64,643	66,030	זקנה ושאיירי זקנה
3,042	3,803	3,800	נכים
1,792	2,030	2,332	שאיירי פעיל
41	42	43	IBNR
<u>373</u>	<u>488</u>	<u>380</u>	עתודה לפנסיונרים
67,367	71,006	72,585	סה"כ לפנסיונרים
			התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
401,588	402,667	419,861	התחייבות לעמיתים שאינם מבוטחים
<u>60,172</u>	<u>72,300</u>	<u>89,173</u>	התחייבות לעמיתים מבוטחים
461,760	474,967	509,034	סה"כ לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(99)	(293)	43	פנסיונרים זכאים חדשים
(599)	(1,718)	201	עמיתים שאינם מבוטחים
<u>(90)</u>	<u>(324)</u>	<u>21</u>	עמיתים מבוטחים
(788)	(2,335)	265	סה"כ
			עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
0.0	0.0	0.0	פנסיונרים זכאים קיימים
0.0	0.0	0.0	פנסיונרים זכאים חדשים
<u>0.0</u>	<u>0.0</u>	<u>0.0</u>	סה"כ
(788.0)	(2,335)	265	סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי
<u>2,574</u>	<u>2,936</u>	<u>8,305</u>	התחייבויות אחרות
<u>530,913</u>	<u>546,574</u>	<u>590,189</u>	סה"כ התחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **זכאים קיימים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 1/1/2004
2. **זכאים חדשים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה אחרי 31/12/2003
3. **קצבת זקנה ושאירי זקנה לפנסיונרים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות לפנסיונרים ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים ושאירים של פנסיונרים שנפטרו.
4. **קצבת נכות** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות בגין נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאיר נכה.
5. **שאירי פעיל** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
6. **IBNR** – בגין תביעות נכות ושאירים שאירעו אך טרם דווחו לחברה.
7. **התחייבות לעמיתים שאינם מבוטחים** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "יסוד"
8. **התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "מקיף".
9. **עודף (גירעון) אקטוארי** (ע"פ הבהרה שקיבלנו בע"פ - עודף רבעון אחרון בלבד) – מוצג ע"פ הנחיות משרד האוצר (חוזר גופים מוסדיים 3-9-2016 מתאריך 12.1.2016) בחלוקה לעודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים החלטנו בנוסף להציג את העודף בחלוקה לפנסיונרים/מבוטחים פעילים/מבוטחים בלתי פעילים.

3. דוח תנועה בעודף (גרעון) אקטוארי (ב-אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום					השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
	31/12/2015	31/03/2016	30/06/2016			
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(0.06)	0.06	0.07	402.3	8.4	410.7	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.05	(0.04)	0.06	373.3	(657.0)	(283.6)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
(0.02)	0.00	0.03	189.6	1.4	191.1	ג. מקרי מוות – נכים
0.12	(0.08)	0.10	566.0	(199.2)	366.8	ד. יציאה לנכות
(0.08)	(0.01)	(0.04)	(244.1)	(8.4)	(252.5)	ה. חזרה מנכות
0.04	0.03	(0.15)	(893.8)			ו. ביטוח משנה
(0.36)	(0.09)	(0.16)	(952.9)			ז. פרישות במהלך השנה
0.00	0.00	0.00	0.0			ח. שינויים בעתודת IBNR
0.00	0.01	(0.00)	(6.4)			ט. שינויי שיטות והנחות
0.00	0.00	0.00	0.0			י. שינויים בתקנון הקרן
(0.02)	(0.30)	0.14	830.7			יא. סך הגורמים האחרים
(0.33)	(0.43)	0.05	264.8			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים לעיל

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		השינוי שנגרם במהלך תקופת הדיווח
	31/12/2015	31/03/2016	
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	פנסיונרים חדשים
(223.0)	(292.9)	42.3	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
(201.9)	(2,225.3)	(1,019.5)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
320.2	2,334.1	909.3	שינויים בריבית ההיוון
(118.2)	(108.8)	110.2	סטייה מהנחת התשואה
(223.0)	(292.9)	42.3	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(0.33)	(0.42)	0.06	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
			סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

4. הסתמכות על מומחה אחר

לא רלבנטי

5. הערות והבהרות

- לגבי עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים, ניתן לראות עבור רבעון שני של 2016 ששיעור הגירעון הוא 0.05% ואילו אצל הסה"כ אנו מציגים 0.06%. על פניו השיעור שחולק לכל העמיתים שהוא העודף הדמוגרפי בלבד הוא זהה. הפער נובע מזה שמצד אחד הטבלה מציגה את העודף בשקלים (שחושב בשלב של ההתחייבויות הרעיניות) אך בפועל המאזן מחושב לפי התחייבויות על בסיס ריבית בתאריך המאזן. במקרה דנן מדובר על פער משמעותי בגובה ההתחייבות ולכן כאשר מחלקים את הגירעון המוצג שחושב בשלב הרעיוני בהתחייבויות בפועל מתקבל שיעור שונה לפנסיונרים זכאים חדשים.
- הצגת העודף נעשתה על פי כללי הדיווח ואינה מבחינה בין העודף של עמיתים פעילים במסלול מקיף (מבוטחים) לעמיתים פעילים ומוקפאים שאינם מבוטחים אלא מוצגת ביחד. בפועל יכול להיווצר מצב ששיעור העודף המוצג אינו מחולק לאף אחת משתי קבוצות אלו כי השיעור המוצג הינו שיקלול של העודף לשתי הקבוצות.
- נתונים סטטיסטיים מול הצגה במאזן: בנתונים סטטיסטיים מדווחים עמיתים פעילים ומוקפאים בנפרד. החלוקה לעמית פעיל ומוקפא היא על פי על פי הגדרות האוצר בהתאם לחוזר 2016-9-3 בהתאם להנחיית האוצר ולא לפי הגדרת התקנון הקיים.

א. מידע אודות עמית הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר		מספר עמיתים ליום 30/06/2016
				עמיתים שאינם מקבלי קצבה
9,361	2,853	6,508		פעילים
17,836	7,377	10,459		שאינם פעילים
27,197	10,229	16,968		סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
				מקבלי קצבה
199	100	99	זקנה	
31	22	9	שארים	פנסיונרים
2	1	1	נכות	
232	123	109		סה"כ פנסיונרים
				זכאים קיימים
0	0	0	זקנה	
0	0	0	שארים	לפנסיה
0	0	0	נכות	
0	0	0		סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
27,429	10,352	17,077		סה"כ עמית הקרן
				עמיתים מבוטחים
9,926	2,912	7,014		
17,271	7,317	9,954		עמיתים שאינם מבוטחים

א. מידע אודות עמיתים שהחלו לקבל קצבה:

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				מספר עמיתים שהחלו לקבל קצבה
31/03/2016		30/06/2016		
נקבה	זכר	נקבה	זכר	
4	5	5	10	מספר פורשים
1,007,372	481,102	487,992	980,720	סך נכסים